

LITERATURĂ SI ARTĂ

Menirea înnoirilor în literatură

O reflectare cât mai nuanțată și mai pregnantă a realităților sociale și umane de la noi

Săptămîna aceasta, oaspetele rubricii noastre de interviuri este autorul „Cordovanilor”, prozatorul **ION LÂNCRĂNȚAN**. Subiectul dialogului: contemporaneitate și modernitate, „tematică majoră”, noi experiențe artistice... Publicăm răspunsurile lui Ion Lăncrănțan la întrebările ce i-au fost adresate de redactorul nostru **Boris Buzilă**.

— Sîntem cu toții de acord că există teme majore ale epocii noastre, a căror abordare ar trebui să precădeze caracterul autentic contemporan al literaturii. Care sînt, după părerea dv. domeniile care ar trebui să rețină cu prioritate atenția prozatorilor?

— Domeniile acestea, cum ziceți dumneavoastră, cred că pot fi reduse prin asociere, prin mutarea problemelor într-un context cit mai real, la unul singur: domeniul conștiinței, al transformărilor care au avut loc în sufletul contemporanilor noștri, sub ochii noștri, în zilele noastre, transformări și schimbări iscate de socialism, de revoluție. Omul acestui epoci se deosebește radical de omul epocii anterioare. Problemele pe care și le pune el sînt altele. Rezolvările de asemenea, sînt altele, mai ales rezolvările. Solicitări și exigențe care acționează asupra lui sînt mai puternice și mai complexe, cu efecte mult mai profunde decît s-ar putea crede la o primă cercetare. Și mai dinamice, mai semnificative, întrucît mutațiile și schimbările de care am amintit mai sus nu s-au petrecut și nu se petrec lin, de la sine, în gol, ci în cadrul unei realități sociale în continuă mișcare, într-o luptă continuă, și complexă, dintre noi și vechi, dintre ceea ce a fost nou și s-a învechit și ceea ce este într-adevăr nou. Lupta aceasta, care îmbracă formele cele mai diverse în viața de zi cu zi, înscind frământări, înăfîntînd oameni pe culmi, pe cei ce și-au înțeles rolul și rostul lor în lume, prăbușindu-i pe alții, pe cei ce nu pot sau nu vor să înțeleagă imperativul vremii, un imperativ dinamic și constructiv — oferă literaturii și artei, în genere, posibilități nelimitate de inspirație, prilejul de a realiza opere durabile. Lucrul cel mai de seamă pentru un scriitor și pentru orice om de artă e să cunoască bine, în profunzime, aceste realități, să releve sensurile lor adevărate, să nu se sperie de complicații și de greutate, să nu se încinte să nu înțelegă lucrurile pe care nici să nu toarne parturim peste ele, să fie deci un om înfăcșurat, dar și sincer cu sine însuși și cu ceilalți toți, cu oamenii pentru care scrie, presupunînd că are acel dar fundamental — talentul — fără de care nu se poate realiza nimic, oricîtă strădanie se depune.

— Se vorbește mult despre caracterul modern al literaturii, în genere și al prozel în special. Într-adevăr, se adresează nu teoreticianului, ci prozatorului care scrie efectiv literatură, care conștientă și sintetică pentru că un scriitor să fie considerat modern?

— Nu se pot da rețete nici într-un sens și nici într-altul, secretul nu aparține fiecărui scriitor în parte, deci și celui care a ajuns să fie „modern”, ci și celui ce e „modern” într-adevăr. Pentru mine, a fi modern în adevăratul înțeles al cuvîntului înseamnă a fi contemporan și actual. Nu-mi inspiră prea multă încredere un scriitor care se vrea modern cu orice preț, care scrie numai ca să „înveze” literatura. Experiințele artistice sînt necesare dar dacă opera unui scriitor se constituie numai din „experiențe” care rămîie limitată ca semnificație și ca putere de influențare, ceea ce cred că e mai mult decît o deficiență. În orice caz, pe cititor nu-l interesează decît lucrările „finite”, sintetice prin finit generalizările și sintezele care îi relevă sensurile adînci și noi pentru el, relevă realităților pe care le-a trăit și le trăiește. Evident, părerile pot să difere, aici, ca și în alte probleme și discuțiile sînt mai

mult decît necesare. Asemenea discuții, legate de înnoirea și revoluționarea literaturii, au avut loc și în alte perioade și dacă aș voi să fiu puțin malicios ar trebui să spun că aproape întotdeauna au fost scriitorii care au „revoluționat” literatura prin vorbă și printr-o agitație de suprafață, fără efect, în vreme ce alții au revoluționat-o prin fapte, prin lucrări literare. Asta nu înseamnă că sînt partizanul închișturilor. Dimpotrivă, încerc să fiu partizanul înnoirilor de conținut, al inovațiilor care sînt menite să ducă la o reflectare cit mai nuanțată și mai pregnantă a realităților sociale și umane de la noi. Inovațiile și prîmîenirile de conținut și de formă nu se realizează prin declarații programatice, mai mult sau mai puțin patetice, ci printr-o frământare efectivă, sinceră și de durată, prin căutarea asiduă, a ceea ce este într-adevăr nou, a ceea ce-ți

INTERVIUL NOSTRU cu prozatorul ION LÂNCRĂNȚAN

ușurează „descărcarea” de impresii și de cunoștințe care iese cîr drep- vîia de zi cu zi, înscind frământări, înăfîntînd oameni pe culmi, pe cei ce și-au înțeles rolul și rostul lor în lume, prăbușindu-i pe alții, pe cei ce nu pot sau nu vor să înțeleagă imperativul vremii, un imperativ dinamic și constructiv — oferă literaturii și artei, în genere, posibilități nelimitate de inspirație, prilejul de a realiza opere durabile. Lucrul cel mai de seamă pentru un scriitor și pentru orice om de artă e să cunoască bine, în profunzime, aceste realități, să releve sensurile lor adevărate, să nu se sperie de complicații și de greutate, să nu se încinte să nu înțelegă lucrurile pe care nici să nu toarne parturim peste ele, să fie deci un om înfăcșurat, dar și sincer cu sine însuși și cu ceilalți toți, cu oamenii pentru care scrie, presupunînd că are acel dar fundamental — talentul — fără de care nu se poate realiza nimic, oricîtă strădanie se depune.

— După romanul „Cordovanii” veți fi prezent, pe cit se pare în librării cu un volum de schițe. Putem întui în această trajectorie de la romanul „Fluviu”, la schiță o experiență artistică interesantă. Vă propun să vă opriți puțin la ea.

— Nu știu cît este de interesantă experiența pe care o fac acum și nici nu m-am preocupat de ea, în acest sens. Schițele de care aș amintii nici nu sînt schițe, este vorba de o serie de însemnări, portrete, de întîmplări „smulse” de-a dreptul din viață, cu scopul de a le contrapune unor scrieri care m-au nemulțumit prin atemporalitatea și imponderabilitatea în care plutesc. De aceea, am și rămas la stadiul de „document” viu și direct, cu toate că n-am fost și nu sînt partizanul „copierii” realităților. Dar nu această mi-a fost preocuparea și „experiența” principală. În această prilej, mă refer la timpul care s-a scurs de la terminarea „Cordovanilor” — am pregătît o nouă ediție a romanului amintit, am scris cîteva nuleve și le-am revizuit pe cele mai vechi, în vederea alcătuirii unui volum. Totodată m-am pregătît, prin schițări și prin însemnări amănunțite pentru scrierea unui nou roman de actualitate, — „Au fost cincisprezece”, — dar să lăsăm planurile să se realizeze, să nu le tulburăm prin prea multe explicații...

lor scopului principal: realizarea unor lucrări de valoare din care să nu lipsească nici specificul național, felul cum s-a despartit și se desparte de trecut poporul nostru, felul cum își construiește el viitorul și nici idealurile mari ale revoluției noastre socialiste, al cărui scop fundamental a fost și rămîne construirea unei lumi noi, a unei umanități noi.

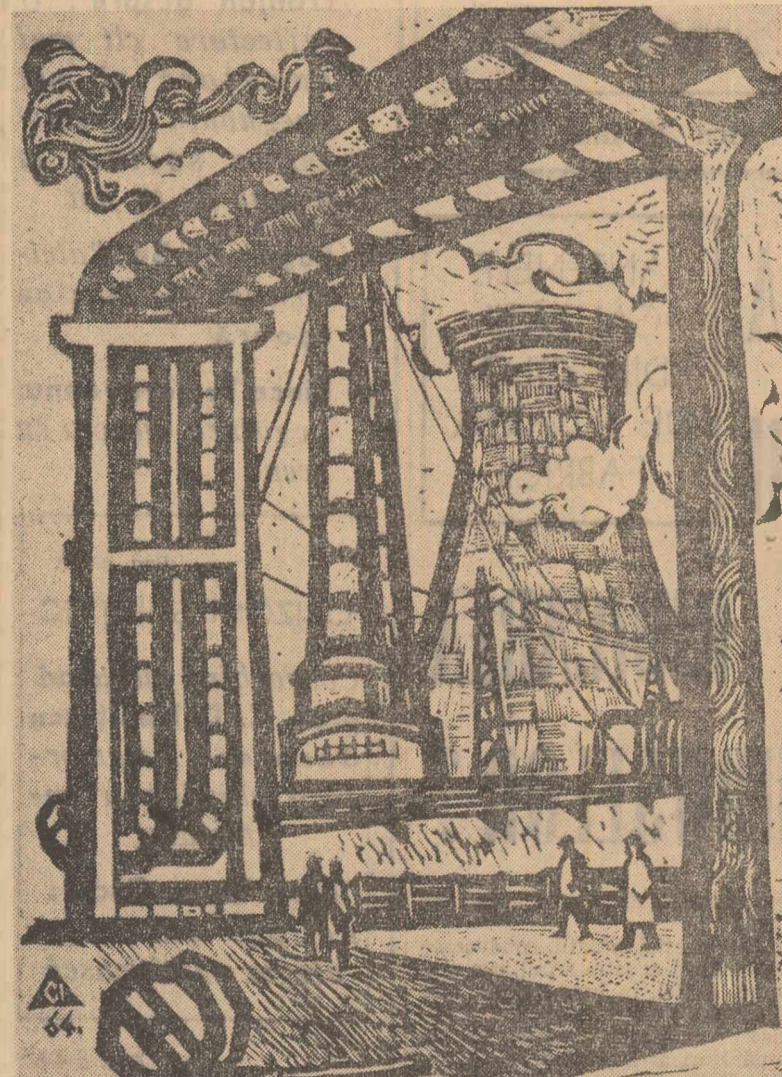
Primitivismul e frate bun cu inițiativa și cu pastia. El începe exact de acolo de unde sfîrșește arta și poate îmbrăca, după părerea mea, haine vechi și cunoscute, după cum poate îmbrăca și haine mai noi. În primul caz, el ține de schematicismul cel mai strident, iar al doilea de schematicismul cel mai „nou” și mai „nuanțat”, în cadrul căruia sîrăcia de idei a autorilor și pustul sufletesc al eroilor sînt înlocuite cu fel de fel de „complexități”, mai mult sau mai puțin făcute. Poate că ar fi necesară și aici o precizare, întrucît unii critici literari cărora nu le-au fost și nu le sînt pe plac decît eroi ceoși, confundă — din interes sau fiindcă sînt incapabili să înțeleagă anumite realități — vigoarea și complexitatea, direnția și frumusețea, optimismul și dragostea de viață a poporului nostru cu primitivismul, ceea ce e mai mult decît eronat, e deformator.

— Cum apreciați evoluția și perspectivele celei mai tinere „promiții” de tinere talente?

— Există, într-adevăr, o afluență a tinerelor talente, fapt pozitiv și semnificativ, întrucît vigoarea unei literaturi poate fi apreciată și după această afluență. Perspectivele acestor tineri sînt dintre cele mai bune, dată fiind existența talentului în majoritatea cazurilor, dată fiind dorința lor sinceră de a realiza lucruri deosebite. O respingere în bloc, a lucrărilor scrise de cei mai tînrî contingent de prozatori, cum îi numește critica noastră, căreia i-a plăcut și îi place să împartă scriitorii pe „căpșării” nu mi se pare potrivită. Dar și o incurajare în bloc, fără o analiză obiectivă și competentă, ar fi nepotrivită, întrucît „experiențele” și imitațiile se fac simțite în unele din scrierile acestor prozatori. N-aș vrea să vin cu sfaturi, mai ales că m-a mai considerat și eu prozator tînr — dar mi se pare că problema cea mai de seamă, hotărîtoare pentru dezvoltarea viitoare a tinerilor scriitori, o constituie apropierea de realitățile socialiste de la noi și aprofundarea acestor realități. Și poate că și o fugă de mode, de mode și de modisore, de imitație.

— După romanul „Cordovanii” veți fi prezent, pe cit se pare în librării cu un volum de schițe. Putem întui în această trajectorie de la romanul „Fluviu”, la schiță o experiență artistică interesantă. Vă propun să vă opriți puțin la ea.

— Nu știu cît este de interesantă experiența pe care o fac acum și nici nu m-am preocupat de ea, în acest sens. Schițele de care aș amintii nici nu sînt schițe, este vorba de o serie de însemnări, portrete, de întîmplări „smulse” de-a dreptul din viață, cu scopul de a le contrapune unor scrieri care m-au nemulțumit prin atemporalitatea și imponderabilitatea în care plutesc. De aceea, am și rămas la stadiul de „document” viu și direct, cu toate că n-am fost și nu sînt partizanul „copierii” realităților. Dar nu această mi-a fost preocuparea și „experiența” principală. În această prilej, mă refer la timpul care s-a scurs de la terminarea „Cordovanilor” — am pregătît o nouă ediție a romanului amintit, am scris cîteva nuleve și le-am revizuit pe cele mai vechi, în vederea alcătuirii unui volum. Totodată m-am pregătît, prin schițări și prin însemnări amănunțite pentru scrierea unui nou roman de actualitate, — „Au fost cincisprezece”, — dar să lăsăm planurile să se realizeze, să nu le tulburăm prin prea multe explicații...

ION COT

Peisaj industrial

Negru pe alb

O remarcabilă consecvență

A parția celui de-al 5-lea număr al săptămînalului „ROMANIA LIBERĂ” solicită un cuvînt de apreciere și poate mai mult, de laudă, pentru consecvența cu totul remarcabilă cu care și-a păstrat, număr de număr, înalta linie intelectuală, inteligența și verva care o situază la cîndă tinereții, printre publicațiile noastre culturale de prestigiu.

Ultimul număr, prezentat cu același recunoscută eleganță grafică, conține anechea despre poezie, publică reportaje substanțiale în stare să ofere cititorului o concluzie clară asupra imaginii de dezvoltare literară a țării noastre, remarcabile studii de valorificare a moștenirii literare.

Un amănunt care prin anul III, citiva colegi ai mei făceau figura de la Teatrul de Comedie în spectacolul cu „Svejk” în al doilea rînd mondial. Fiecare repetiție era pentru el o adevărată sărbătoare și fiecare din ei nu conținea să povestească ce a învățat nou de la actorii virtușii cu care aveau noroc să lucreze. Noi, ceilalți care nu cunoșcusem decît scena Studioului Institutului de învățămînt de-a dreptul. Acesta primă experiență a colegilor noștri ne-a determinat de alt-

terare, o complexă evocare, rubrică de actualitate culturală.

Cititorul deșertis să înțeleagă în paginile revistei mari personalități ale literaturii și culturii, are satisfacția de a găsi în acest număr alături de articolele acad. G. Oprescu („Scenariu din artele plastice”), Serban Cioculescu („Un animator uitat: criticul D. Tomescu”), Al. Dima („Aspecte ale valorificării moștenirii literare”), Eugen Barbu („Jurnalul unor romane”) și Paul Anghel (care-l evocă pe vestitul creator popular Pătru Pătru), pe Miron Radu Paraschivescu semnatarul „Poetilor redacției” — un viț și strălucit colocvii cu tinerii debutanți — și, printre poezie co-

municată de Serban Cioculescu, pe V. Voiculescu, omagîindu-l pe Tudor Arghezi.

Interesantă ca și pînă acum prin prospețimea și mai ales prin înțelegerea, rubrica „Cenaclu” — de asemenea și tălmăcirile de la rubrica „Din lirica universală” întocmită printre selecție judicioasă și cu un cert bun gust.

În numerele vîltoare, am aștepta mai multă beletristică și o prezență mai pregnantă a problemelor culturale de masă, ceea ce ar contribui la lărgirea ariei tematice a unei reviste, la dobîndirea unui plus de accesibilitate și interes.

CALEIDOSCOP MUZICA UȘOARĂ

Cu vreo cîțiva ani în urmă, în două articole consecutive, publicate

Eugen Barbu

într-un săptămînal, atrăgeam atenția publicului asupra enormității cuprinse de textele de muzică ușoară. Valul de indignare de care au fost cuprinși producătorii acestor versuri șchioape și penibile a creat una impresia că aveam o idee preconcepțivă despre această literatură destinată publicului larg, ușor comestibilă, fiind însoțită și de o muzică, de cele mai multe ori, agreabilă. Se spunea: „Bine, omule, dumnea ta vrei să ai satisfacții de genul celor produse de poezia arghezie?” Asta-i muzică ușoară!

Mă rog! Muzică ușoară, muzică ușoară, dar ce ne facem cu gramatica elementară, ce ne facem cu primitivismul în gîndire, ce ne facem cu publicul nepregătît, care memorează aproape fără să vrea aceste „capodopere”? O statistică recentă, fără mari pretenții, arată că dacă la unii autori grija pentru conținutul textului scris pentru muzică lor a crescut, la cei mai mulți a rămas cam aceeași, și, ce-i mai trist, de aceeași calitate. Se compune mult, oricum, de către oricine, ignorîndu-se legea de bază a creației de orice gen, că pentru a fi artist se cere, cit de cit, talent.

Oamenii refuzați de alte meserii, în goană după cîștiguri ușoare (dacă muzica e ușoară, de ce n-ar fi și cîștigurile așa de ușoare?) emit la nesfîrșit, „cîntec” peste „cîntec”, cele mai multe pe ritmuri imprumutate, lipsite de armonia elementară, aducînd cu niște zgomete sincope. Cu o viteză demnă de o cauză mai bună, sîntem puși la curent cu toate noutățile genului, mai puțin cu frumusețile lui.

Nu vreau să spun că nu există și compozitori pe care îi ascuți cu plăcere. Mă gîndesc la regretatul Ion Vasilescu, mă gîndesc la Gheras Dendroiu, la Radu Șerban, la Gîrovanu, la Camelia Dăscălescu, la George Grigoriu, la Vasile Veselovski, precum și la alții, preocupați de calitate, de lipsa de banalitate.

Slabiciunea majoră a acestui gen rămîne însă și pe mai departe, textul. Lucrul e cu atât mai trist cu cît unele din versurile puse pe muzică sînt semnate de către poezi cunoscuți. La ei nu se poate vorbi despre „enormități”, plicticoasă este economia din inspirație, rabatu făcîndu-se ascuțitor, grila pentru o falsă înțelegere „accesibilității”, uîindu-se că aceste produse nu se mai adresează unui public analfabet, unui public disprețuit și inghîtă orice, chiar și faimoasa rimă: suspîner senin, tociță de atîta întrebîntare.

Ascultînd textele unor frumoase cîntec străine te întrebă ce-i înbeamnă pe poezi să recurgă la o recuzită prăfuită, la imagini pe care numai ojele le mai poate trezi la strălucire? Din

versurile cu care sîntem fericiți în emisiuni repetate de către posturile noastre de radio, nu lipsește eternelle cuvinte: „Inima mea”, „Lună” — (cu inevitabilul: „Dar tu ești bună?”), „Lăcrimă” și inextricabilul, eternul și plicticoșul „Dor”. Se cîntă din motive de patriotism local („frumosul București”) („ce drag îmi ești”, bineînțeles), se cîntă „parcul Herăstrău”, văzută parca de un copil trimis la plimbare cu mîmăia, se cîntă noile cartiere, intenție laudabilă, în niște versuri șchioape aparînd parca unor elevi corigenți la limba romînă, „Iubirea e înțeleasă”, „suspînetul suferă”, „ce nu înțelege”, etc. etc. O să mi se răspundă: în materie de dragoste nu se cunoșc prea multe descoperiri, îndrăgostii își urma urmasor sînt niște naivi de cînd e lumea; dar, recunoaștem noi, dar nu înnoiașii minții, nu țărîni, nu loviți cu leuca, pentru că din textele auzite se desprinde limpede ideea că avem de-a face cu niște papagalii trăși în circ la Dilga, repetînd orbeste „cuvînte eterne”.

Lipsa de timp ne-a împiedicat să venim cu un stoc mai mare de exemple, dar pînă vom găsi răgazul necesar, să vă cităm din mediul fox pe versuri de M. Maximilian (Ciudad): „Ciudad, ciudad, ciudad / ciudad, ciudad / Ciudad, ciudad, ciudad (de 9 ori ciudad / n. r.) De stelu ceru-i plin / E-albastru tot / Și-l văd că e senin / O fi, nu zic, îl văd / Dar eu nu simt nimic (evident / n. r.). În parc sînt flori / Cum este și normal / (sublim / n. r.) / E su-un boschet / Și-un loc discret / Dar mie mi-e egal / Ciudad, ciudad / Nimic nu-mi place cîntat / Dar dacă ești cu mine și cel mai trist decor / Îmi pare-n-cîntător / Misterul nu-l am dezleat / Și nu știu de ce / Se schimbă totul dintr-odată / Ciudad, ciudad, / E frig și plouă trist / E mohorît și e urît / Dar eu sînt optimist / Ciudad, ciudad...”

Nu e nevoie, credem, să arătăm cît de ciudată este cîm asfel de text și tipărit, difuzat, învățat pe dinaf și cîntat. Al producător ne asigură că ar vrea să-i vadă iubita și s-o asculte: „Cît aș vrea / Nu-i dor mai aprins / Mai imens ca dor meu / Cînd ești lingă mine / E primăvară / Timpul zboară / Ca un cîntec de gîtar” etc. etc. Ce poezii să reprezîți aici poezii? Rimele merg, unde mai pui muzica! Ce facem însă cu elevii de liceu care învață toate acestea, ce facem cu tinerii noastre adolescente pe care le obișnuim să audă astfel de împerecheri de cuvînte fără nici un har?

Și-atunci, o propunere: de ce să nu ascultăm foarte frumos numai muzica, fără a fi fericiți cu astfel de tragelofii, cum numea Goethe monstruoșitățile literare?

Practica studenților din învățămîntul artistic

Legătura directă cu scena

Absolvenții de numai un an a Institutului de Artă Teatrală și Cinematografică, imi permit să dau parte la discuția despre „practica în învățămîntul artistic”, deoarece cred că puțina experiență a promoției noastre pledează pentru necesitatea practicii efective a studenților pe scenele teatrelor.

Imi amînesc cum prin anul III, citiva colegi ai mei făceau figura de la Teatrul de Comedie în spectacolul cu „Svejk” în al doilea rînd mondial. Fiecare repetiție era pentru el o adevărată sărbătoare și fiecare din ei nu conținea să povestească ce a învățat nou de la actorii virtușii cu care aveau noroc să lucreze. Noi, ceilalți care nu cunoșcusem decît scena Studioului Institutului de învățămînt de-a dreptul. Acesta primă experiență a colegilor noștri ne-a determinat de alt-

fel atunci să cerem conducerii Institutului să ni se permită să asistăm la repetițiile diverselor spectacole ale teatrelor bucureștene. N-am primit nici un răspuns.

Un an mai tîrziu, la timp ce interpetam pe scena Studioului Institutului rolul Monel din „Steaua fără nume”, am început să repel la Teatrul Național „J. L. Caragiale” în „Moartea unui artist”. Acest prim contact cu un colectiv actoricesc încheiat, cu mulți ani de experiență scenică, nu numai că mi-a ajutat să-mi însușesc o serie de adevărate foarte prețioase pentru profesia noastră, dar a avut ca rezultat imediat îmbunătățirea substanțială a interpretării mele din „Steaua fără nume”. Mi-am dat seama atunci că oricît de bun ar fi profesorul pe care îl ai în Institut și cu care deobiceit pentru orice

student începe și se sfîrșește teatrul, el nu îți poate da totul, profesia noastră, ca oricare alta, însumînd o serie de amănunte, de subtilități ale tehnicii actoricești stabilite în ani și ani de teatru de cel dinaintea noastră și pe care nu le poți prînde decît vîzînd și făcînd. Lucrînd cu actorii experimentați în același spectacol, chiar dacă al de spus numai „Doamna este servită”, începi să vezi teatrul altfel decît pe bîncuile școlii, capeti alt orizont, poți face comparații între diverse metode de lucru, între diferite maniere de interpretare.

Dar problema are în afara practicii propriu zise pe scenă a studenților actor, cîntăreț sau scenograf și un alt aspect care mi se pare la fel de important și anume vizionarea spectacolelor de către studenți. Acum cîinci ani, cînd am

intrat în Institut, noi studenții primeam săptămînal bilete în alb la toate spectacolele bucureștene. Mai tîrziu, eram cred în anul III, aceste bilete nu s-au mai dat și cu greu mai puteam ajunge la un spectacol sau altul. Situația se prezîntă la fel și astăzi, deși cred că Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică ar fi putut să găsească modalități ușoare de a pune la dispoziție a studenților să poată asista cel puțin la repetițiile generale, dacă nu există posibilitatea ca un teatru sau altul să dea spectacole speciale pentru cei care vor fi viitori actori.

În sfîrșit, cred că nu este numai părerea mea, dar și a tuturor colegilor din promoția mea și chiar a celor care mai sînt azi studenți, atunci cînd afirm pe baza scurtele mele experiențe, că practica pe scenele teatrelor este necesară și binevenită încă de pe bîncuile Institutului. Este un plus de experiență scenică căreia fiecare dintre noi l-a simțit nevoia și căreia sînt conștient că, în viitor, o să simt necesitatea și l-o vor simți întotdeauna toți viitorii actori.

ILINA TOMOROVEANU

MEMENTO • MEMENTO • MEMENTO • MEMENTO • MEMENTO • MEMENTO • MEMENTO • MEMENTO • MEMENTO • MEMENTO

TEATRU

Prințesa circului, ora 10.30 și Lăsatul-măi, ora 10.30. Teatrul de stat de operă (14.00.11); E. minescu, ora 10. Inșirte mîrgărite, ora 15 și Vizita bătrînului, ora 19.30. Teatrul Național „J. L. Caragiale”, sala Comedie (14.71.71); Măgareanu, ora 10.30. Teatrul „Lucie Sturdza Bulandra”, sala Studio (15.15.53); Comedia eroilor: Teatrul „Lucie Sturdza Bulandra”, sala din b-dul Ștefan Măgareanu nr. 1 (14.00.50), ora 20; Fii cumine, Cristofor: Teatrul „Lucie Sturdza Bulandra”, sala Studio (12.74.50) ora 10.30 și ora 20; Hipoza, ora 15.30 și Luna demosteniilor, ora 19.30; Teatrul „C. I. Nottara”, sala Magheru (15.93.02) și Zizi și formula ei de viață, ora 10.30. Sonet pentru o pășărie, ora 16 și 3. 3. 3., ora 20; Teatrul „C. I. Nottara”, sala Studio (15.93.02). Vedere de pe pod, ora 10 și Seful secolului suflute, ora 20 (spectacole date de Teatrul de stat din Tirgu-Mures); Sala Teatrului de comedie: Două pe un balcon (spectacol dat de Teatrul de stat din Tirgu-Mures); sala Teatrului „C. I. Nottara”, ora 20; Spectacol Jacques Prevert, ora 10.30 și Rimele, ora 19.30; Teatrul Mic (14.70.81); Bălat bun dar... cu Hissur, ora 10 și Pălaria Florentină, ora 19.30; Teatrul muncitoresc C.F.R.

(18.04.85) Un vis vesel: Teatrul „Ion Creangă” (12.85.56), ora 10.30; Noaptea la drumul mare: Teatrul „Barbu Delavrancea” (12.94.23), ora 20; Înțînire la Seolus, ora 10.30 și Păpușii lumesti și D-ale mîngăilor, ora 20; Studiul Institutului de artă teatrală și cinematografică (15.72.59); Revista dragostei: Teatrul „C. Tănase”, sala Savoy (15.56.78), ora 20; Veselle la 174: Teatrul „C. Tănase”, sala din Călea Victoriei 174 (15.04.18), ora 20; Năzbitul lui Tănădăria, ora 11 și Eu și mătrea moară, ora 20.30; Teatrul „Tănădăria”, sala din Academiilor nr. 1 (15.57.37); Kalia și crocodilul, ora 11 și Drumul pîmpîrului, ora 16; Teatrul „Tănădăria”, sala din Călea Victoriei 50, Așa se joacă pe la noi: Ansamblul artistic al C.C.S. (13.10.00), ora 20; Ali Baba și cei 40 de acrobați: Cîrcul de stat (11.01.20), ora 16 și ora 20.

Lăleaua neagră: Patria (11.98.25), orele 9, 11.30, 14, 16.30, 19, 21.30; Merii sălbatici: Republica (11.03.72), orele 10, 12, 15, 17, 19, 21; Fernand Cow-Boy: Luceafărul (15.87.87), orele 9, 11.30, 14, 16, 18.15, 20.45; Părușii (16.22.73), orele 9, 11.15, 13.30, 15.45, 18.15, 20.45; Melodia (12.08.88), orele 9, 11.30, 14, 16.30, 18.15, 21.15; Fantomele

din Spessart: Carpați (13.92.72), orele 10, 12, 14, 16; Neamul Sărmăștilor: București (15.61.54), orele 9.30, 12.30, 17.30, 20.30; Tomis (21.49.48), orele 9.30, 12.30, 16.30, 19.30; Casa Ricordi: Capitol (16.29.17), orele 8.30, 11, 13.30, 15.45, 21.15; Grivița (17.08.58), orele 9.30, 12.15, 15, 17.45, 20.30; Ianoșii: Festival (15.63.84), orele 9, 12.45, 18.45, 20.30; Excelsior (18.10.88), orele 10.30, 15.30, 19.30; Aurora (35.04.86), orele 9.45, 13.16, 18.45, 20.15; Pe armele lui Almed: Victoria (16.28.79), orele 10, 12, 14, 16, 18.25, 20.30; Vieți uscate: Central (14.12.24), orele 10.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30; Blanka: Lumina (16.23.35), orele 9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.45; Gulești (17.55.48), orele 14, 16.15, 18.30, 20.45; Flămura (23.07.40), orele 10, 12.15, 16, 18.15, 20.30; Program pentru copii: ora 10, 11.15, 12.30, și Două băieți cu pîinea caldă, orele 13.45, 16.30, 18.30, 20.30; Doina (16.35.38); Gaudemus igitur: Union (13.49.04), orele 11, 18.15, 20.30; U-nirea (17.10.21), orele 11, 16, 18.15; Festival Chaplin: Timpuri noi (16.61.10), orele 9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.45; Legea și forța: Cultural (16.25.39), orele 15, 17.15; Joe Limonada: Înfrîntarea între două (17.31.64), orele 13.30, 15.45, 18, 20.15; București (17.05.47), orele 10, 12.15, 16, 18.15, 20.30; Unde ești acum Maxim? Dacia (16.26.10), orele 9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.45; Fata în dolu: Buzetși (15.62.79), orele 11.30, 15, 17, 19;

Miorița (14.27.14), orele 10, 12, 14, 16, 18.15, 20.30; Cronica unui bufon: Flacăra (21.35.40), orele 10, 16, 18, 20; La patru pași de infinit: Vitan (21.39.82), orele 16, 18, 20; Tîlhanie Vals: Muna (21.50.97), orele 16, 18.15, 20.30; Regina cîntecelor: Popular (35.15.17), orele 11.30, 15.30, 18, 20.30; Scaramouche: Arta (21.31.86), orele 10, 12.30, 15.30, 18, 20.30; Volga (11.91.28), orele 9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.45, 21; Parisul vesel: Mosilor (12.52.93), orele 15.30, 18, 20.30; Nevesta nr. 13: Cosmos (35.19.15), orele 15.45, 18, 20.15; Cauze drepte: Vil-torul (11.48.03), orele 15.30, 18, 20.30; Mofluri 1900: Colentina (35.07.09), orele 16, 18.15, 20.30; Pădurea spinzuraților: Floarea (12.28.30), orele 10.30, 16, 19.30; Cel trei muscheteri: Rahova (23.01.00), orele 15.30, 19.15; Răchetele nu trebuie să decoleze: Modern (23.71.01), orele 9.45, 12, 14.15, 16.30, 18.45, 21; Comara din Vadul Vechi: Progresul (23.94.10), orele 15.30, 18, 20.15; Sprățatorul: Lira (15.66.68), orele 15.30, 18, 20.30; Animaletă: Drumul sărării (14.10.37), orele 16, 18.15, 20.30; Ferentari (23.17.50), orele 16, 18.15, 20.30; Nu te atinge de feriele: Cotroceni (13.62.56), orele 15, 17, 19, 21; Djura: Parca (16.29.02), orele 16-18-20; Cartouche: Crîngari (17.38.81), orele 16, 18.15, 20.30.

GRADINI
Fernand Cow Boy: stadionul Dinamo (11.03.72), ora 20; Progresul

(15.61.54), ora 20; Casa Ricordi: Dolna (15.87.67), ora 20; Hanka: Arenele li-Frankin (21.71.01), ora 20; Ianoșii: Festival (15.63.84), ora 19.45; Rosu și Negru: Buzetși (15.62.79), ora 20; Joe Limonada: Sucegi (17.05.47), ora 20; Cu bicicleta spre lună: Lira (15.66.68), ora 20; Parisul vesel: Mosilor (12.52.

ORIZONT ȘTIINȚIFIC

METAMORFOZA CHIMICĂ A PETROLULUI

Institutul de chimie organică al Academiei R.P.R. în camere-laborator se fac experiențe, se formulează concluzii, se elaborează comunicări științifice... ca apoi rezultatele cercetărilor să ia amploarea marilor instalații, să intre în circuitul obișnuit al uzinelor chimice.

Directorul institutului cerceta corespondența zilnică. Erau scrisori semnate de savanți de peste hotare cu renume mondial, care solicitau relații suplimentare referitoare la unele rezultate ale cercetărilor efectuate în institut.

De altfel citeva cifre atestă elocvent succesele obținute în studiile problemelor teoretice: 400 de comunicări și monografii străine și 70 de tratate de specialitate. În legătură cu unele probleme ale institutului, colaboratoarea noastră Catinca Muscă a avut o convorbire cu acad. prof. COSTIN D. NENIȚESCU.

De ce nu s-au ocupat chimiștii de petrol?

— Institutul este profilat pe chimia hidrocarburilor — explică acad. prof. C. D. Nenițescu. Noi elaborăm un fel de „filozofie“ a petrochimiei. Toată industria veche, industria chimică organică clasică, se bazează pe hidrocarbone, cu toate că în țara noastră există din abundență o altă materie primă — petrolul. Pe drept cuvânt, se pune întrebarea „de ce nu s-au ocupat chimiștii de petrol?“ Pentru că nu existau metode care să facă posibilă valorificarea hidrocarburilor din petrol. Separarea acestora a constituit o problemă dificilă. Introducerea în anul noștri a unor procedee și tehnici noi, bazele pe folosirea temperaturilor înalte și a metodelor catalitice, a deschis perspective nebanuite în trecut. Iată, de pildă, ce se face la rafinăriile de la Brazi...

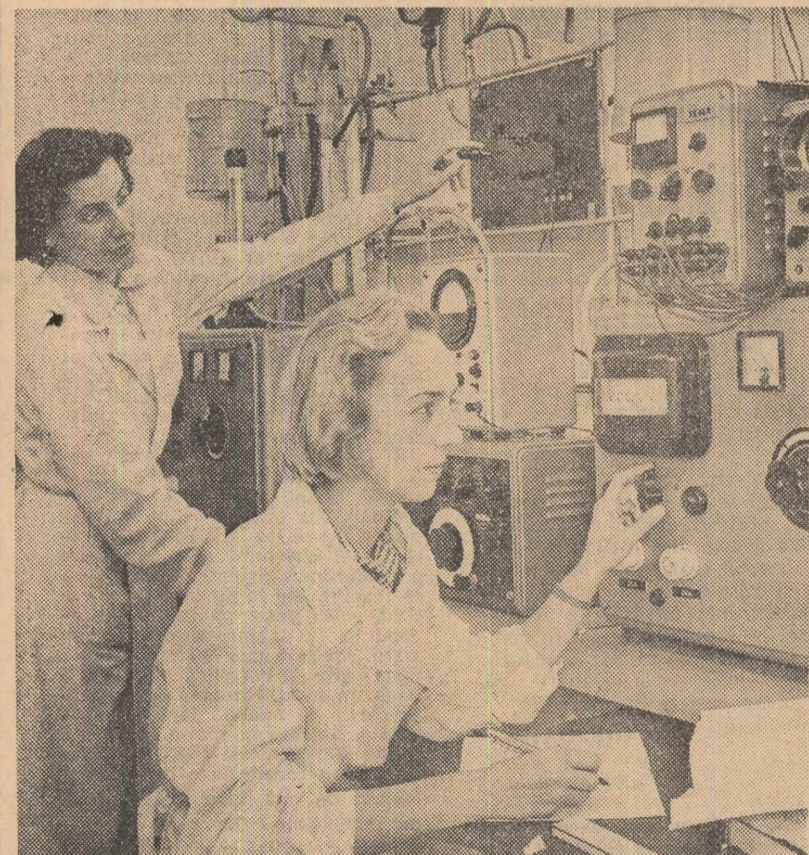
Cuvintele acad. prof. C. D. Nenițescu mă poartă printre uriașele turnuri argintii ale „Brazilor“, printre cupoare de mare randament și țesături de țevi metalice ce descriu traiectorii complicate. Pornind de la țefi, se obțin, pe „bandă rulantă“, prin procese de decompunere și transformare, cu ajutorul catalizatorilor, cele mai diverse produse. Iată, de pildă, hidrocarburile aromatice — benzen, toluen, xilen... și fracțiunile ușoare — etilenă, propilenă, butilenă... Fiecare dintre ele devine apoi „strămoșul“ contemporan al unor generații dense, cu caracteristici diferite, indispensabile industriei moderne. Chimiștii au reușit să pregătească produse în cantități mai mari și mai pure decât cele oferite de natură. Cauciucul sintetic și materialele plastice, pornind de la fracțiuni ușoare de petrol și de la gaz metan, au devenit azi bunuri de larg consum.

Polietilena cu proprietăți deosebite

— Dar toate acestea nu ar fi fost posibile, spune acad. prof. Nenițescu, fără cercetarea teoretică. Și pentru că am pomenit despre materialele plastice, să menționez rezultatul unor cercetări fundamentale de laborator care și-au găsit aplicații practice. Este vorba despre polietilena AS.

Și iată, în fața mea, complicatele formule chimice transformate în fine subțiri de plastic împletite într-o piramidă de navigație. O scrisoare trimisă de Institutul de cercetări și proiectări piscicole îmi dă lămuririle necesare. „Rezultatele obținute fiind foarte bune, parim a fost imbarcată pe nava „Cluj“, cu o deplasare de 4.500 de tone, care a plecat în Marea Mediterană“.

— Polietilena AS are proprietăți diferite de cele ale polietilenelor uzuale și se obține printr-un procedeu nou de polimerizare a etilenei cu amil-sodiu, spune acad. prof. C.

Sectorul de cataliză organică din Centrul de cercetări de chimie organică al Academiei R.P.R. din București, se ocupă cu probleme legate de studiul genezei și proprietăților fizico-chimice ale catalizatorilor folosiți în diferite procese catalitice, în special în industria petrochimică cu care colaborează. Căpșul de mai sus reprezintă aparatură cu care se determină conductibilitatea electrică a catalizatorilor solizi, o caracteristică importantă a acestora, la care lucrează cercetătorii Maria Grău și Fordea Cristiana.

Foto: MIHAI POPESCU

Convorbire cu acad. prof. C. D. NENIȚESCU

multe altele. La războaiele de țesut, piesa numită picker, care era confecționată până acum din bucăți de talpă, rezista la numai 400 de ore de lucru. Făcută din polietilenă AS, ea poate lucra 2.000 de ore fără să dea semne de oboseală. Un alt procedeu al institutului în curs de experimentare la scară pilot, la Combinatul Chimic Borzești, este glicerina sintetică.

O sinteză chimică de mare finețe într-un domeniu dificil

Discuția revine apoi la unele aspecte teoretice care preocupă pe cercetătorii institutului.

— Vorbeam la început despre valorificarea hidrocarburilor din petrol — problemă cu diferite aspecte teoretice și practice. Unul dintre acestea îl constituie modificarea structurii hidrocarburilor. O metodă folosită în acest scop este izomerizarea cu clorură de aluminiu drept catalizator. Este un subiect cu foarte multe aspecte care, deși studiat în laboratorul nostru încă din 1930 (interesând printre altele benzina de aviație), constituie și în prezent o problemă de actualitate. O altă problemă de interes deosebită pur teoretic este sinteza de derivați ai ciclobutanului, o sinteză chimică de mare finețe într-un domeniu dificil.

E în atenția cercetătorilor de 60 de ani. Savantul Erich Hückel a prevăzut în 1931, din calcule matematice, anumite proprietăți ale ciclobutadienei. Noi am fost printre primii care am reușit această problemă. Rezultatele calculului mecanic-cuantic, prin care se demonstrează că ciclobutadiena este o substanță nestabilă, s-au dovedit juste. Colaboratoarea mea, tov. dr. Margareta Avram, a izolat produsul de transformare ai ciclobutadienei (cîteva miligrame de substanță), care confirmă cele prevăzute de teorie.

Spectroscopia magnetică nucleară

Un alt subiect în atenția institutului îl constituie reacțiile prin ionii de carboniu. Un aspect nou, descoperit și cercetat în acest laborator, îl constituie caracterul reversibil al unor transpoziții moleculare prin ionii de carboniu. În momentul de față, institutul e pe cale de a găsi o explicație teoretică a rezultatelor sale experimentale.

Chimia clasică lua în considerare numai materia primă și produsul de reacție. Dar ce se petrece pe tot acest parcurs de transformare a produsului inițial în substanța finală? Chimia clasică nu a putut răspunde. Mecanismele de reacție, esența transformării chimice propriu-zise nu fuseseră studiate. De multe ori procesul chimic constă dintr-o succesiune de reacții. Pe drum, pot interveni unul sau mai mulți intermediari nestabili. Printre aceștia se numără și ionii de carboniu, care apar într-o categorie mare de reacții importante din punct de vedere practic. Una din problemele esențiale ale chimiei moderne este de a găsi metode pentru stabilirea mecanismului de reacție și decelarea intermediarilor nestabili, cum sînt ionii de carboniu. Aceasta se realizează prin măsurarea vitezelor de reacție și a variației energiei în reacții. Astăzi avem posibilitatea de a determina exact structura moleculelor. Pentru aceasta, folosim alături de metodele chimice și pe cele fizice, dintre care spectroscopia în infraroșu, ultraviolet și vizibil se aplică pe scară largă. Baza pe proprietățile magnetice ale materiei, o metodă foarte importantă și de dată recentă este rezonanța magnetică nucleară. Ea folosește o aparatură complicată, care necesită magnetii mari ce ajung pînă la trei tone, cu ajutorul cărora se pot „vedea“, de pildă, pozițiile atomilor de hidrogen dintr-o moleculă.

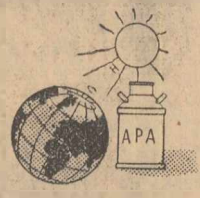
La toate cele spuse pînă aici vreau să mai adaug că noi, lucrătorii institutului am putut obține rezultate de seamă în acest domeniu important care face obiectul discuției noastre, datorită îndrumării și sprijinului permanent pe care le-am simțit din partea partidului.

Din laborator sosește o comunicare. Este vorba de un nou rezultat al cercetărilor în problema oxidării hidrocarburilor cu derivați de crom, domeniu cu aplicații practice multilaterale.

Rîndurile unui articol nu pot cuprinde, firește, numeroasele probleme abordate în institut. Este însă suficient să ne rotim privirea, ca să descoperim pretutindeni, în jur, realizări de seamă ale chimiei în țara noastră.

Cum au apărut mările

Apa are un rol esențial în desfășurarea oricărei activități omenești. Se poate spune că, în absența apei, apariția și dezvoltarea formelor de viață cunoscute pe Pământ ar fi greu de imaginat.

Cum a apărut însă această combinație chimică, în structura căreia intră doi atomi de hidrogen și unul de oxigen? Care este originea acestui prețios lichid care, alcătuiind imense mări și oceane, ocupă cea mai mare parte a planetei noastre?

În legătură cu această problemă, savanții au formulat numeroase teorii. Una dintre ele susținea că apa de pe Pământ provine din centrul globului terestru. Din magma fierbinte s-ar fi ridicat la suprafața Pământului elementele care compun apa, acestea s-ar fi unit și ar fi dat naștere mărilor. După o altă teorie, apa ar proveni din atmosferă, în care

ar fi existat vapori ce s-ar fi condensat treptat, pe măsura răcirii planetei.

Recent, oamenii de știință au formulat o nouă teorie, surprinzătoare, în legătură cu originea mărilor și a oceanelor. În conformitate cu această teorie, apa ar fi apărut ca un rezultat al activității solare. Atomii de hidrogen solar s-ar fi unit cu oxigenul existent în atmosfera terestră, formînd astfel moleculele de apă.

Există încă numeroase semne de întrebare în legătură cu această îndrăznească teorie. Astfel, admiterea acestei ipoteze ar duce la concluzia că volumul mărilor și al oceanelor de pe Pământ ar crește în mod continuu. Oricare ar fi însă problema încă nelămurită, teoria a strînit vîl discuții în rîndul oamenilor de știință, care sînt de părere că ea deschide noi perspective în înțelegerea importantului fenomen al apariției apei pe Pământ, ca și pe alte planete cu condiții asemănătoare.

DIN TOATĂ LUMEA

Cîmpul electric distruge bacteriile

Oamenii de știință din R.F. Germană au descoperit că bacteriile pier într-un cîmp electric de curent continuu. O tensiune de 2.000 V, aplicată la electrozii fixați în tavănule unei săli de operație, distruge aproape în întregime bacteriile aflate în această încăpere. Săderea, timp de cinci ore, a unei persoane bolnave de gripă într-o astfel de cameră o însănătoșește pe deplin.

Generalizarea folosirii unei asemenea instalații este împiedicată, deocamdată, de costul ei ridicat.

Elicopter cu gaze

În S.U.A. a fost realizat un elicopter propulsat cu gaze de eiecție. O variantă a acestui aparat este adaptată pentru transportul a 50 de pasageri.

Iată cîteva avantaje ale noului aparat: simplitatea în transmiterea și eliminarea elicelii din coadă, care, de obicei, împiedică elicopterul să se rotească. În sfîrșit, aparatul este capabil să transporte o greutate de două ori mai mare decît ea proprie, în timp ce un elicopter obișnuit nu poate suporta decît echivalentul propriei sale greutăți.

Structura moleculară a proteinei

Un savant japonez a descoperit structura moleculară a proteinei. El a făcut această descoperire în timpul analizei embrionului unei specii de salamandă, la microscopul electronic.

Descoperirea este considerată a fi cheia care va duce la dezlegarea tainelor organismului viu. Ea poate constitui prima indicație cu privire la structura moleculară a celulelor organismelor.

„Termopajenjan“

În Uniunea Sovietică a fost realizat un instrument denumit „termopajenjan“, folosit la măsurarea rapidă și precisă a temperaturii solului.

Răspîndite pe suprafața pămîntului, „tentaculele“ acestui instrument (termocupluri din cupru — constantan), „colectează“ informațiile cu privire la temperatura diverselor puncte, transmițîndu-le unui „centru“. Acul de pe cadranul instrumentului arată apoi temperatura medie a solului.

Material superplastic

Descoperirea a fost făcută în Franța — pe baza folosirii ultrasunetelor — și specialiștii afirmă că noul material ar putea declanșa schimbări esențiale în multe domenii de activitate economică.

Potrivit afirmațiilor inventatorului, noul material superplastic va putea înlocui cu succes numeroase materiale, ca sticla și unele metale, ca aluminiul. Costul său este foarte scăzut. El este menit, de asemenea, să înlocuiască multe piese de otel de calitate medie, fapt important și pentru industria de automobile.

La Institutul Botanic, în laboratorul de genetică al Facultății de biologie din București, se studiază ereditatea organismelor vii, fenomenul de poliploidie la cereale, plante furajale și ornamentale, precum și transformările ereditare obținute în urma tratamentelor cu agenți mutageni (radiații, substanțe chimice mutagene etc.). Aceste cercetări urmăresc realizarea unor forme noi de plante, cu ereditate modificată și calități economice avantajoase. În clișeu: Bratosin Suzana, șef de laborator efectuează cu ajutorul microscopului universal de cercetare M C1 de fabricație românească studii complexe citologice, citochimice și citogenetice în cadrul laboratorului

Foto: MIHAI POPESCU

Vom putea preveni infarctul?

Atenția cardiologilor din lumea întreagă a fost reținută, în ultima vreme, de unele lucrări ale specialiștilor, din care se desprinde posibilitatea prevenirii infarctelor cardiace.

Făcînd o analiză statistică a cazurilor de infarct de miocard și de tromboze postoperatorii, ivite în timpul ultimului război mondial au observat scăderea numărului acestor boli. Ei au legat acest fenomen de regimurile alimentare necorespunzătoare din această perioadă.

Și, astfel a început o fi căutată substanța a cărei lipsă din alimentație ar face să scadă cazurile unor asemenea boli. După numeroase cercetări, s-a ajuns la concluzia că ea ar fi reprezentată de acidul linolenic. Într-adevăr, această substanță ar favoriza apariția cheagurilor răspunzătoare de trombozele din arterele coronare care „îhrănesc“ inima. Studii laborioase au demonstrat apoi că uleiul extras din grîunțele de in — care conține acid linolenic — ar împiedica coagularea.

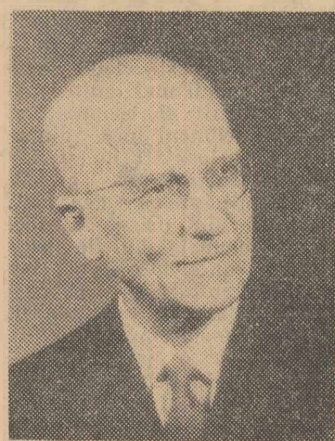
Este interesant de semnalat că anumite uleiuri — ca cel obținut din ficatul de morun — care au însușirea de a face să scadă procentul de colesterol din sînge nu exercită nici un efect asupra coagulării. Dimpotrivă, uleiul de soia, care conține de asemenea acid linolenic, are calități asemănătoare celui de in.

Aceste lucrări aruncă o nouă lumină asupra unui fapt cunoscut astăzi de către medici: scăderea procentului de colesterol — scădere care se obține cu ușurință prin medicamente foarte active — nu este suficientă în întotdeauna pentru prevenirea trombozelor coronariene și a infarctelor de miocard. Acestea survin, adesea, la persoanele care au un conținut normal de colesterol în sînge.

Deci, în apariția unor astfel de boli ar putea fi incriminat un alt factor complementar — acidul linolenic. Dacă acțiunea acidului linolenic va fi confirmată pe scară largă de către clinică, atunci prevenirea bolilor amintite va putea fi realizată și cu ajutorul unor simple măsuri dietetice.

REFLECȚII DESPRE GEOLOGIA ROMÂNEASCĂ

Convorbire cu profesorul JEAN ORCEL

directorul laboratoarelor de mineralogie ale Muzeului de Istorie Naturală din Paris, membru de onoare al Academiei R. P. Române

Printre numeroșii oameni de știință de peste hotare care ne-au vizitat în ultimul timp țara, se află și profesorul JEAN ORCEL, directorul laboratoarelor de mineralogie ale Muzeului de Istorie Naturală din Paris, membru de onoare al Academiei R.P.R. În ajunul plecării sale din România, redactorul nostru Petre Constantinescu a avut o convorbire cu domnul Jean Orcel, în care oaspetele a împărtășit unele impresii legate de vizita sa în R. P. Română.

La început, domnul Orcel a făcut cîteva reflecții generale de actualitate științifică și practică:

— După părerea mea, sînt profund eronate părerile unor cercuri, potrivit cărora diferitele țări ale lumii s-ar distinge net între ele prin bogății și respectiv sărăcie de minerale utile. Pămîntul oferă cu generozitate omenirii, peste tot în lume, o varietate impresionantă de minerale utile și în cantități mai mult decît ar fi necesar. De exemplu, multă vreme uraniul parea a fi de rar înțit se credea că va face obiect de monopol pentru foarte puține țări, dar cînd dezvoltarea a impus lumii mari nevoi de uraniu, el a fost găsit într-un mare număr de țări. Evident, o țară poate să nu dispună de loc, la un moment dat, de un anumit mineral, dar ea poate avea, și îndeobște orice țară are, rezerve mai mult decît suficiente din celelalte minerale utile care lipsesc altora, putînd obține, în schimb, la ceea ce are, ceea ce nu posedă sau nu posedă încă. Pentru aceasta au fost create și se dezvoltă schimbările între națiuni. Eu cred că fiecare popor poate beneficia

larg de generozitatea pămîntului țării sale, cu condiția să desfășoare efortul necesar de cunoaștere și de valorificare a resurselor lui și, evident, să nu fie stînjinit din afară în această muncă vastă, prin excelență pașnică.

Și dintre toate științele, cele geologice sînt între primele chemate să dezvolte peste tot această operă profund umană. Iată de ce cred eu că cercetările geologice au o deosebită semnificație pentru situația economică a oricărei țări, fie ea dezvoltată economic, fie în curs de dezvoltare.

Geologia este o știință extrem de multilaterală, ea avînd zone de contact cu celelalte ramuri ale științei — biologia, biochimia, științele fizico-chimice. Se va înțelege toată însemnătatea științelor geologice pentru umanitate, pentru fiecare țară care face eforturi pentru dezvoltarea sa modernă, dacă vom reține ideea simplă că tot ce se află în lumea noastră există într-un fel sau altul pe pămînt, în prin sau din pămînt. Cred că nu exagerez dacă afirm că dezvoltarea științelor geologice într-o țară și amploarea aplicațiilor lor concrete în tehnică și în economie pot constitui un indice sintetic al dezvoltării ei.

Cum gășii acest indice sintetic — după exprimarea dv. — în România?

— Excelent! Cred că e bine spus că perfecțiunea nu poate fi reprezentată printr-un stadiu foarte înalt și fix, ea fiind numai evoluția continuă, pe o linie mereu ascendentă, spre un nivel tot mai înalt, fiecare etapă lăsînd să se întrevadă în em-

brion tot ce va urma. În țara dv am palpat material realitatea vie a acestei dialectici.

— Ați avut desigur prilejul să cunoașteți îndeaproape activitatea oamenilor noștri de știință...

— Este o mare plăcere pentru mine și în același timp mă simt foarte onorat de posibilitatea de a-mi spune în public părerea în această direcție. Întîmpin o singură dificultate: mi-e foarte greu să ierarhizez realizările admirabile ale științei și practicii românești din aceste domenii, realizări care îmbracă atît de echilibrat toate sectoarele, de la cele teoretice, de cercetare, la cele practice, de finalizare economică. Am cunoscut aici activitatea științifică a Institutului de geologie, a Universității București și a Comitetului geologic. Am întîlnit un mare număr de oameni de știință, cercetători și tehnicieni — foarte mulți imbușcuroși de tineri — care lucrează cu mult entuziasm și mai ales cu rezultate foarte bune în laboratoare modern dotate.

— Ce v-a impresionat în mod deosebit?

— Multe, dar mai ales lucrările efectuate de geologi în elaborarea hărților geologice, geomorfologice, metalogenice, hidrologice, pedologice și tectonice, realizate la Institutul geologic. Acestea reprezintă o remarcabilă operă științifică colectivă, de mulți ani de muncă perseverentă, o bază serioasă de cunoaștere teoretică și practică a resurselor minerale ale României și de valorificare a lor. Între altele, ca vechi și pasionat mineralog, am examinat cu mult interes admirabilele colecții de minera-

le ale institutului, universității și Comitetului geologic și în special pe cea a catedrei de zăcămintele metalifere de la Institutul de petrol, gaze și geologie, dezvoltată cu ardore de academicianul Petriliuțan, — colecții cu o mare valoare științifică și didactică.

În legătură cu finalizarea economică a progreselor științei românești din aceste domenii, mă voi rezuma la un obiectiv industrial complex, din domeniul specialității mele și anume, exploatarea minieră de la Moldova Nouă. Vizitarea acestei mine m-a emoționat, prin amploarea și rigurozitatea cu care au fost aplicate aici datele cele mai noi ale științei. Este o mină model, concepută, construită, organizată și exploatată rațional, strict științific. M-au impresionat lucrările deosebite de minucioase, făcute pentru stabilirea zonelor de exploatare pornind de la cunoașterea precisă a mineralizării lor. Ca specialist, pot să afirm că zăcămintele cuprindere ale acestei regiuni vor face din ea o importantă regiune industrială a României. M-a impresionat construcția noului oraș pentru mineri, ca și planurile pentru construirea unui port fluvial pentru transportul minereului. O mare și modernă uzină de flotajie este gata — am văzut-o. Am admirat de asemenea și o altă materializare monumentală a științei și tehnicii românești — barajul și hidrocentrala electrică de pe riul Argeș. Pentru orice specialist, ea este o realizare uluitoare, prin soluțiile ei tehnice originale, care fac onoare proiectanților, arhitecților, inginerilor și celorlalți constructori care o clădesc.

SE ÎNFĂPTUIESC PROPUNERILE CETĂȚENILOR

Sint știri zilnice, sint fapte cu care ne-am obișnuit, sint imagini pe care le întâlnim oriunde am merge, într-un oraș, într-un sat, într-un mare cartier, pe o stradă mai mărginașă. Ii numim deobicei gospodării cartierului sau ai străzii pe oamenii aceștia pe care-i putem surprinde aplecându-se cu grijă asupra unor treburi care, fără a fi spectaculoase, își au importanța lor, capătă chiar o frumusețe a lor, aparte, pe care i-o dau tocmai oamenii, cetățenii ce se sint răspunzători de tot ceea ce e legat de înfățișarea și de viața unui cartier, a unei străzi. Știrile acestea, faptele, se referă, cum spuneam, la treburi ce au devenit pentru noi obișnuite: se repară o stradă, se plantează flori, se extinde lumina electrică, se construiesc un podet, o școală, un cămin și cite altele.

Inițiativa pentru aceste treburi, propunerile pentru mai buna gospodărire a locurilor unde trăiesc au pornit de la ei, gospodarii, cetățenii cartierului. Și după cum prin „locurile unde trăiesc”, cetățenii nu înțeleg numai casa, curtea și porțiunea de stradă din fața casei fiecăruia, tot așa propunerile pe care le fac se referă nu la probleme și nevoi personale în primul rând, ci la probleme legate de viața întregului cartier, la probleme a căror rezolvare ar îmbunătăți viața tuturor celor ce locuiesc pe aceeași stradă. Iar la răspunderea pe care fiecare cetățean se simte obligat s-o aibă pentru aspectul străzilor sau al grădinilor, pentru mai buna aprovizionare a cartierului, pentru curățenie, pentru sărutelele unde se joacă copiii sau pentru școala care se construiește într-un sat, se adaugă mîndria pentru tot ce se înfăptuiește din dorința și puterea lor de muncă, din participarea lor la toate aceste treburi obștești.

Evidență, organizare...

Bogăția propunerilor făcute de cetățeni, dorința lor fierbinte de a contribui la realizarea acestor propuneri sint aspecte pe care le putem semnaliza în orice parte a țării. Dar alături de inițiativa, de răspundere cetățenească pentru gospodărirea orașelor și satelor, e nevoie și de altceva: de o evidență precisă a tuturor propunerilor făcute, de o organizare temeinică a muncii, pentru ca ele să poată fi înfăptuite, de o urmărire sistematică a felului în care se înfăptuiesc.

Sfaturilor populare, prin comitețele executive și secțiile lor de specialitate, le revin toate aceste îndatoriri. Din relațiile corespunzătoare noastre am aflat câteva aspecte în acest sens.

La Sfatul popular al regiunii BANAT sau la cel al regiunii HUNEDOARA, măsurile luate vădese și interes și răspundere. Intocmirea unor caiete sau registre de evidență a propunerilor, repararea acestora secțiilor sau unităților de specialitate, faptul că fiecare deputat a primit o listă a propunerilor făcute în circumscripția sa, cu specificări asupra celor rezolvate și a celor ce vor fi rezolvate sint câteva din măsurile luate de comitetul executiv al Sfatului popular regional Hunedoa-

ra. Într-un fel asemănător s-au pe-trecut lucrurile și la Sfatul popular al regiunii Banat. Rezultatele reprezentate de cea mai bună mîndrie ca măsurile luate au avut eficiență.

Greu se pot desprinde exemplele cele mai semnificative din nenumăratele propuneri rezolvate în aceste două regiuni. Să amintim de hărnicia deputaților și a cetățenilor din comuna Gurasada, unde s-a extins rețeaua electrică (în satul Cimpur-Surduc) și s-a înprăștiat pe drum (în satul Uleș) peste 250 metri cubi de piatră și să pomenim mai ales de deputații Teofil Tripa și Tavița

Sint fapte cu care ne-am obișnuit, sint imagini pe care le întâlnim oriunde am merge, într-un oraș sau într-un sat. Propunerile cetățenilor sint înfăptuite tot de ei, cu sprijinul sfaturilor populare, cu sprijinul deputaților. Se rezolvă probleme care vor contribui la îmbunătățirea vieții oamenilor dintr-un cartier, dintr-un sat întreg, care vor contribui la înfrumusețarea orașelor și satelor. Așa cum au dovedit conștiința cetățenească, răspundere pentru mai buna gospodărire a orașului ori a satului în care trăiesc, aceiași cetă-

regiunea Galați, datorită atenției deosebite a întreprinderii I.R.E. Galați, au fost rezolvate peste 40 de propuneri făcute de cetățeni pentru îmbunătățirea iluminatului public și casnic.

Dar și atitudini nejustificate

Cele mai multe din propunerile făcute în regiunea SUCEAVA se referă la probleme legate de activitatea edilitară-gospodărească a satelor. Cetățenii au pornit de multă vreme la treabă. Datorită ajutorului lor, ca și folosirii unor materiale din resurse locale, se economisesc sume însemnate la lucrările ce se fac în comunele Dolhești, Liteni (satul Roșcani), Manolea, Vama, fie că e vorba de construcția unei școli, fie a unor podete sau fântini.

Numărul propunerilor rezolvate în regiunea Suceava este mare. Și realizările sint importante. Se manifestă însă la unele comitețe executive ale sfaturilor populare din regiune tendința de a lăsa cumva sarcina urmării și rezolvării propunerilor pe seama comisiilor și secțiilor organizatorice. Tendința aceasta se manifestă și în alte regiuni. Evidența, urmărirea, răspunderea pentru rezolvarea propunerilor cetățenești, cad în primul rând în sarcina comitețelor executive, care, bineînțeles, pot folosi pentru aceasta aparatul pe care-l au la dispoziție. Nicidecum însă probleme importante privind gospodărirea orașelor și a satelor nu trebuie reduse la citeva cifre care se înregistrează la secțiile și comisiile organizatorice.

Cît privește tendința de a considera cîtodată că rezolvarea propunerilor cetățenești este o sarcină care poate fi tărgănată, aceasta se mai manifestă și ea, mai rar, e drept, la unele sfaturi populare. Ne gîndim la sfatul popular al orașului IASI și la unele instituții ieșene, unde rezolvarea unor propuneri se lovește fie de indiferență, fie de a-mînări cu nimic justificate. În rîndul unor astfel de propuneri vitregite se numără și cea făcută de cetățenii care locuiesc pe strada Lar-maroc, propunere privind înființarea unui chioșc de vînzare a ziarelor. Nu se poate spune că nu s-au luat măsuri. P.T.T.R. le-a comunicat chiar. Numai că întîrzie să le traducă în viață. O propunere cu statut lung de rezolvare este și cea făcută pentru prelungirea și în cursul după-amiezii a orarului de funcționare al farmaciei din Șoseaua Ștefan cel Mare. Propunerea este în dreptății, întrucît cetățenii din cartier sint nevoiți să se deplaseze în orele cînd e închisă farmacia pînă la o farmacie din centrul orașului. Poate n-ar fi lipsit de interes pentru sfatul popular orășenesc să controleze cum se rezolvă unele propuneri...

Și iau parte la realizarea propunerilor pe care le-au făcut, cu aceeași răspundere, cu același interes, cu mîndrie pentru tot ce se înfăptuiește.

Pentru sfaturile populare, înfăptuirea propunerilor cetățenilor, propuneri pe care trebuie să le considere un ajutor important în activitatea lor de gospodărire a orașelor și satelor, este o îndatorire de seamă. Tocmai de aceea se cere multă atenție, multă operativitate și răspundere în această privință.

PETRE SIMIONESCU

În timp ce pe teren se joacă fotbal...

Foto: GH. NEAGOE

„ARGINT VIU”

(Urmare din pag. 1-a)

not... dacă se poate, spre seară, să treacă autocamionul să-i ducă la sediul brigăzii să nu piardă programul de la televizor...

Ne oprim pentru o vreme la fermele zootehnice. Andrei Dumitru Marin e de 13 ani președinte, cunoaște deci fiecare animal, știe cîți ani are, ce producție dă, deși numărul acestora a crescut simțitor în ultima vreme. Sectorul zootehnic cuprinde acum 527 de taurine, aproape 300 de porci, peste 600 de oi, circa 700 de păsări. În grajd — curățenie și rînduială. Cel mai bun îngrijitor? Anghel Stan, răspunde președintele. În fiecare lună realizează de la grupa de vaci care e la fostă dată în primire cîte 200 de litri de lapte mai mult decît cantitatea planificată.

Bine că i-am adus aminte: are o treabă cu el. Nu însă una de producție. Anghel Stan are 12 copii. Ultimii trei sint gemeni: Vasile, Constantin și Marin. Băieții termină în acest an clasa a 8-a, iar el, președintele, a venit să discute cu Anghel dacă n-ar vrea să-i dea la școală la zootehnică din Găești. Cooperativa are nevoie de cadre calificate. Anghel Stan zice că o să vorbească cu ei. Să vadă ce planuri au, el n-are nimic împotrivă, ba chiar s-ar bucura.

Mai zăbovim o clipă pentru o formalitate „de birou”. Șeful de fermă și arată procesul verbal care consemnează nașterea celui de al 99-lea vișel din anul acesta. Președintele semnează și pornește mai departe spre multiplele treburi care îl cheamă peste tot. L-am părăsit, pentru a face o vizită prin sat. Mogașanii se arată a fi o localitate frumoasă și cochetă, cu multe case noi, cu împrejurimi albe și cu rînduri de flori de a lungul drumului nivelat de curînd. Are o brutărie nouă, o școală de 8 ani tot nouă, alta de 4 ani. Toate acestea — și multe altele sint legate și de numele și activitatea comunistului Andrei Dumitru Marin, care e nu numai președintele cooperativei de 13 ani, ci și deputat de vreo 12 ani încoace. (De altfel, unul din cele

sapte faimoase carne era consacrat acestei activități și în el am înțeles notate atât realizările din ultimii ani cît și numele celor mai harnici oameni care s-au evidențiat în activitatea gospodărească a satului).

L-am revăzut pe președintele seara, în curtea cooperativei, în mijlocul brigadierilor. Își trecea noi date în carnetele lui: ce și cît s-a făcut, ce a mai rămas pentru a doua zi. Deodată a zăcut ca un arc: pe poartă intra camionul cooperativei.

— Mai Petrică, era să uit, bine că te văzui. Dă o fugă pînă la grîdina și adu-i pe oameni aici. Vor să vadă nu știu ce la televizor...

ANA CRISTEA

Noutăți turistice sucevene

- Insula turiștilor de la Zugreni
- „Motel” turistic la Putna
- Modernizări la cabanele Mestecăniș, Deia, Ilișești, Rarău
- La Cimpulung și la Vatra Dornei noi restaurante moderne

La mai puțin de 20 km de stațiunea balneoclimaterică Vatra Dornei, celor două restaurante existente „Valea Dornelor” și „Macul roșu” — li s-au adăugat restaurantul dietetic inaugurat recent și un modern bar-café. La Căminul turistic rețeaua de alimentație publică este în curs de modernizare. Lucrări de amenajare s-au efectuat și la hotelurile din centrele turistice.

La cabane și la motelurile turistice, aprovizionarea cu alimente în bune condiții și cu maximum de operativitate se va face cu mașini special destinate acestui scop. În orașul Cimpulung, pentru deplasare la cabanele Rarău și Deia, a fost pus la dispoziția turiștilor un mic autobuz.

Personalul cabanelor și motelurilor a fost școlarizat în perioada de iarnă în importante centre turistice din țară, pentru perfecționarea profesională și însușirea (sumară) a unor limbi străine.

O altă noutate turistică suceveană este drumul montan Cimpulung-Sadova-Vatra Moldoviței-Suceava, care trece prin locuri de rădănițe, frumusețe, rămase pînă acum în afara circuitelor turistice din anii din urmă.

Măsurile de pregătire a sezonului turistic în regiunea Suceava, inițiate din timp de comitetul executiv al sfatului popular regional, vor fi completate în decursul sezonului cu altele, pentru a înlesni turiștilor din țară și de peste hotare cunoașterea vestitelor monumente istorice și de artă ale regiunii — de la Voroneț, Humor, Rădăuți, Sucevița, Putna, Vatra Moldoviței și din atâtea alte locuri —, ca și neaste-muitele frumuseți naturale ale văilor și munților, viața bogată ce pulsează în orașele și satele sucevene.

P. SOLCAN

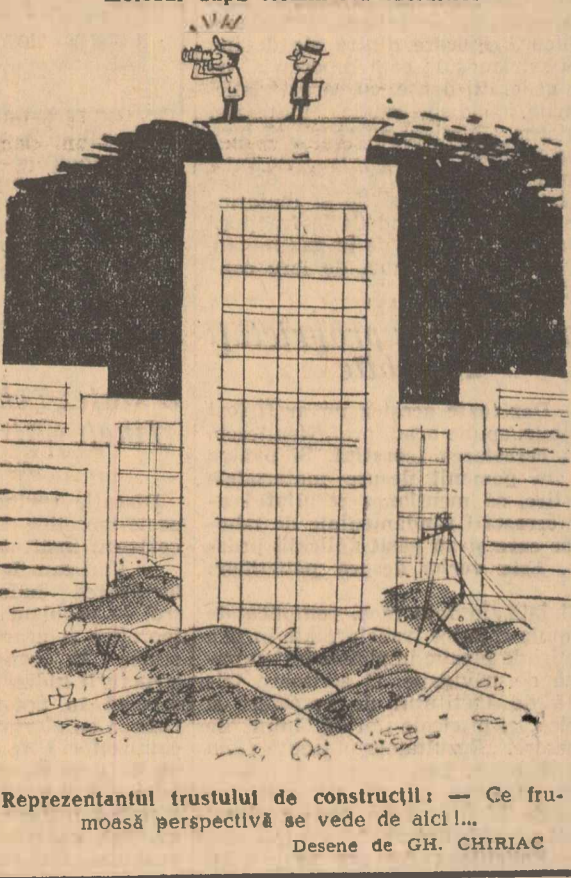
correspondent „României Libere”

SE ÎNTÂMPLĂ LA CRAIOVA...
(dar și în alte localități)

— Capul de linie cred că e și arbitru de fotbal!
— Cum ai dedus?
— Aplică sistemul „în compensație”: nu trimite la timp autobuzele, dar cînd trimite, trimite trei odată!

Unele trusturi de construcții neglijează să ridice
molozul după terminarea lucrărilor

Reprezentantul trustului de construcții: — Ce frumoasă perspectivă se vede de aici!...
Desene de GH. CHIRIAC

SCRISORI DE LA CITITORI

Excelează prin absență

În comuna noastră există un local destul de spațios și frumos, construit nu de mult, destinat activității culturale, dar nefolosit ca atare. Această clădire este în prezent sediul mai multor instituții, inclusiv al cooperativei de consum. Nimeni însă dintre numeroșii ei locatari nu se îngrijește de întreținerea acestei clădiri. Acoperișul este degradat, citeva uși sint prinse în cuie, parte din scaunele sălii de spectacole zac rupte sub scenă. Iar activitatea culturală excelează prin... absență. În schimb, în acest local afectat muncii culturale, „pulsează” o intensă activitate comercială, pentru susținerea căreia cooperativa de consum a transformat și cele două coridoare ale căminului cultural în bodegă.

DĂNILĂ SUTA
comuna Rădăuți,
raionul Botoșani

Pentru tehnicieni și pentru alții...

În activitatea noastră zilnică — ca tehnicieni în construcții industriale și civile — este foarte necesar să cunoaștem o serie de legi, decrete, hotărîri privind legislația muncii. Este drept că

apare o publicație specială în acest sens, dar ea nu este la îndemîna oricui, în plus, survin și unele modificări care nu ne parvin totdeauna spre informare. În acest fel, sîntem puși uneori în situația de a ne ghida tocmai după prevederi depășite, lipsite de valabilitate. În concluzie, propun ca hotărîrile uzuale, de larg interes cetățenesc, să fie publicate în broșuri cu tiraj de masă. Totodată, ar fi bine să se reediteze și manualul „Legislația uzuală a muncii”, editat în 1961, ținînd seama că în acest domeniu au intervenit schimbări radicale.

MIHAI SNOB
tehnician—Galați

Reparații... cu speranțe

Imobilul în care locuiesc — strada Radu Cristian nr. 7, raionul Tudor Vladimirescu — dă de mai multă vreme semne de bătrînet. Pe timp de ploaie, vrînd-nevrînd, sint obligat să fac duș. Cîteva ani la rînd, am cerut fără succes întreprinderii de administrație locală a raionului să repare acoperișul. M-am adresat apoi Sfatului popular al Capitalei, de unde am primit un răspuns plin de... speranțe. În decembrie mi se comunică: „grupul II I.R.C.R., condus de tov. Gafa, va lua măsuri de verificare și remediere”. De-atunci, aștept într-una, dar nici tov.

Gafa și nici altcineva nu a venit măcar să vadă despre ce este vorba.

B. POMIRLEANU
București
str. Radu Cristian nr. 7

Unii cu folosul, alții cu ponosul

Locuiesc într-un bloc nou din orașul Adjud. Am un apartament frumos și elegant. Aș avea deci toate condițiile să fiu mulțumit. Într-adevăr, totul ar fi bine dacă n-am avea niște vecini zgomoșii. Este vorba de salariații sanitarului de construcții „Moldova-Sud Iasi”, care au instalat birourile în acest bloc. În cursul zilei, sint oameni foarte liniștiți și nu supără pe nimeni. Noaptea însă, sint exagerat de veseli și petrecăreți. Birourile devin pe dată saloane de dans unde se cîntă și se dansează, în tovărășia paharelor cu vin, pînă dimineața. Și aceasta se întîmplă nu numai o dată pe săptămîni sau cu prilejul unor zile festive, ci aproape seară de seară.

Nu știu cum or fi lucrînd acești tovarășii a doua zi, dar eu mă mînturlesc că mă resimt serios de pe urma acestor chefuri. Partea proastă este că unii se distrează, iar noi obosim. Adică,

cum se spune: unii cu folosul, iar alții cu ponosul.

IOAN GHEORGHIU
salarial al Sfatului popular
Adjud

„Memorie scurtă”

Vă mulțumesc că ați manifestat bunăvoință în rezolvarea cazului meu. Numai că decumdată nu am reușit nimic. Dumneavoastră mi-ați scris că Sfatul popular al comunei Plopi este obligat să mă reincadreze pe același post, adică de casier comunal, și să-mi plătească salariul retroactiv.

Nu sînteți singurii care imi comunicați că dreptatea este de partea mea. La fel mi-au scris și tovarășii de la Ministerul de Finanțe. M-am prezentat deci la președintele Comitetului executiv al Sfatului popular comunal. Dar la acesta, am întîlnit din nou aceeași rezistență. Mi-a spus clar și răspicat: „Mie nu-mi dă dispoziții nici Ministerul de Finanțe, nici ziarul și nici diferite persoane”. Și a refuzat categoric să mă primească la lucru. Vă rog să-mi scrieți ce să fac?

D. GIRJOABA
comuna Plopi,
raionul Strehaia

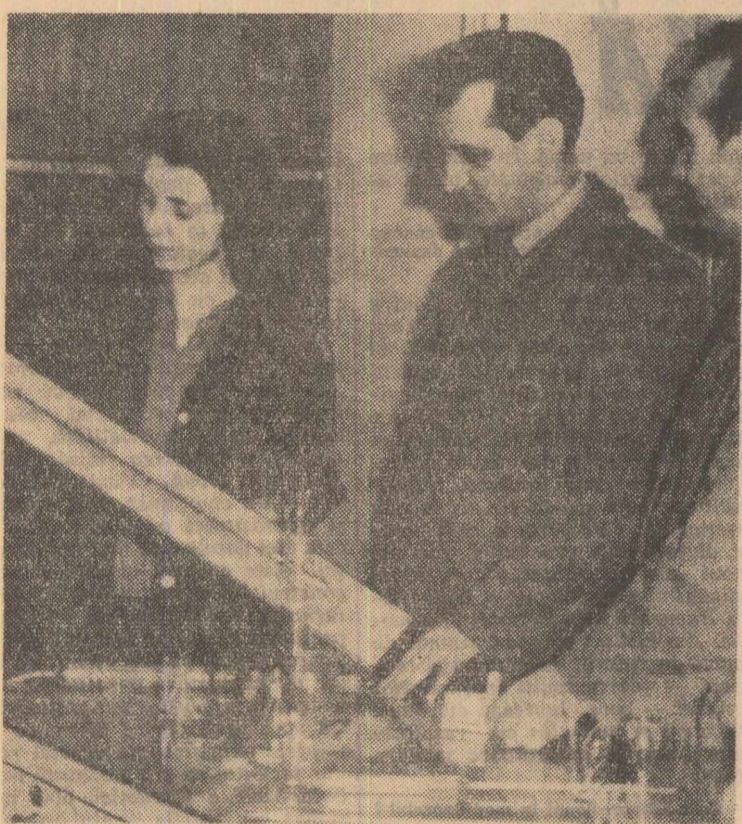
N. R. Comitetul executiv al Sfatului popular comunal este obligat să respecte legile statului nostru și deci și hotărîrea judecătorească emisă în cazul dv. Dacă a uitat de această obligație elementală i-o amintim și cu acest prilej. Cît vă privește, adresați-vă și Comitetului executiv al Sfatului popular raional.

O dilemă

M-am căsătorit de curînd. Și, cum era și firesc, mi-am adus soția acasă. Acasă la mine, deoarece spațiul meu este corespunzător. Știu că prin căsătorie, aceluia dintre soți care vine la celălalt, i se dă viza de intrare în spațiul acestuia. Prevederile în această direcție sint foarte clare. Și totuși soției mele nu i se acordă acest drept. Nu, să nu credeți cumva că vine din altă localitate. (E tot din Galați și dinău). Sau că spațiul de care dispunem ar fi prea mic. Ea a plecat de la o adresă (fosta ei locuință a predat-o sfatului popular, respectiv serviciului de gospodărie a spațiului local) și a venit, așa cum cerea noua ei situație matrimonială, la o altă. Legalizarea acestei „mişcări” este foarte simplă.

Și cu toate acestea mi-am pierdut foarte multe dimineți și după amieze bîndînd pragurile sfatului popular. Nu înțeleg de ce sint amînat, de ce mi se refuză rezolvarea unei chestiuni care conform prevederilor existente, trebuie să se rezolve „de la sine”. Ba, de curînd, colase peste pupăză, am început să fiu amendat pentru tolerarea... persoanelor străine. Soția mea legitimă, persoană străină (!?) Dacă nu se află trecută în evidența cărții de imobilitate, dacă nu are viza de intrare în spațiu, sigur... e persoană străină, și situația luată ad-literam constituie o încălcare a legilor. Dar mă întreb cînd încalcă de fapt legile? Eu care cer — ceea ce de altfel repet, există stabilit — legalizarea prezentei ei — în familie, în casa, care prin căsătorie îi aparține și ei ca și mie? Oricum, e caraghios să plătești amenzi pentru tolerarea în spațiu a propriei tale soții!

E. SWARTZ
Tiglina — Galați

La întreprinderea „Eprubeta” din capitală, se lucrează în prezent la un nou sortiment de termometru, denumit umidometru. Acesta va avea largă întrebuintare în sectorul agricol, la determinarea umidității în încăperile de depozitare a cerealelor. În cursul acestui an, întreprinderea a realizat și alte produse noi. Dintre acestea, amintim: geam de observație, folosit în industria constructoare de utilaje; sticlă pentru analiza metalelor prețioase și buclă de sticlă pentru analiza gazelor din mine, cu care se detectează gazele metan. În cliseu: Ion Bălașoiu, directorul întreprinderii, ing. Ioachim Magda și Maria Gheorghe, șefa serviciului C.T.C., controlînd calitatea unor produse

Fotografie și text comunicate de STEFAN MARINESCU

INFORMAȚII

În zilele de 24, 25 și 26 mai se vor desfășura în capitală lucrările celei de a doua conferințe pe țară a Uniunii Arhitecților. Cu acest prilej participanții vor lua în discuție problemele actuale ale arhitecturii din țara noastră în lumina sarcinilor mereu crescînde pe care partidul și statul nostru le pun în fața creatorilor marilor ansambluri industriale și sociale culturale. Conferința va alege și noile organe de conducere ale Uniunii.

Simbătă dimineața a părăsit capitala dr. Rolf Lahr, secretar de stat în Ministerul Afacerilor Externe al R.F. Germane, care s-a aflat în țara noastră cu prilejul inaugurării Expoziției tehnice a R.F. Germane.

Oaspetele a fost salutat la plecarea de Pompiliu Macovei, adjunct al ministrului afacerilor externe, Ion Cîmpeanu, adjunct al ministrului comerțului exterior, Victor Ionescu, președintele Camerei de Comerț a R.P. Române, și de alte persoane oficiale. A fost de față York von Wartenburg, șeful Reprezentanței comerciale a R.F. Germane la București.

Delegația Comitetului organizatoric al veteranilor din războiul antifascist și al Comitetului foștilor deținuți antifasciști din R.P. Română, care a făcut o vizită în R.S.F. Iugoslavia la invitația Uniunii asociațiilor luptătorilor din războiul de eliberare națională a Iugoslaviei, s-a înapoiat simbătă dimineața în capitală. Delegația a fost condusă de general-colonel Mihai Burcă, adjunct al ministrului forțelor armate, vicepreședinte al Comitetului organizatoric al veteranilor din războiul antifascist și membru al conducerei Comitetului foștilor deținuți antifasciști din R.P. Română.

O delegație a Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale, condusă de prof. dr. Ion Turai, membru corespondent al Academiei R. P. Române, șeful catedrei de chirurgie a I.M.F. București, a părăsit simbătă dimineața capitala pentru a participa la lucrările celui de-al 28-lea Congres al chirurgilor din Uniunea Sovietică, ce se va desfășura la Moscova între 24 și 29 mai.

Simbătă dimineața a părăsit capitala o delegație a Comisiei Naționale a R.P. Române pentru U.N.E.S.C.O.,

condusă de acad. Iorgu Iordan, vicepreședinte al Biroului Comisiei, care va lua parte la lucrările celei de-a 2-a reuniuni a Comisiei Naționale pentru U.N.E.S.C.O. din țările balcanice. Lucrările reuniunii vor avea loc la Sofia între 23 și 28 mai.

Simbătă seara, o delegație a Ministerului Învățămîntului, condusă de conf. univ. Ursula Șchiopu, a părăsit Capitala îndreptîndu-se spre R. P. Bulgaria, pentru a participa la lucrările celui de-al III-lea Seminar internațional de educație prescolară care se va desfășura la Sofia între 23 mai și 3 iunie.

Vineri și simbătă s-au desfășurat la Iași lucrările pe țară ale sesiunii științifice a Societății de studii clasice din R.P. Română. Referatele prezentate au tratat despre rezultatele unor noi cercetări științifice privind literatura latină, unele probleme de arheologie, drept roman și altele.

Discuțiile purtate au reflectat preocuparea participanților la sesiune, membri ai Societății, de a dezvolta studiile clasice în toate disciplinele.

Simbătă seara, Filarmonica de stat din Cluj a prezentat în sala Casei universitare din localitate un concert simfonic la care s-a dat concursul pianistului american Eugene Istomin.

Programul concertului, dirijat de Mircea Cristescu, a cuprins „Simetrii” de Cornel Țăranu, suită a II-a de George Enescu și concertul pentru pian și orchestră nr. 2 în si bemol major de Brahms.

Din inițiativa comitetului executiv al Statului popular regional Hunedoaara, în momentul de față se desfășoară un curs de instruire, la care participă la președinții comitetelor executive ale sfaturilor populare comunale și ale orașelor de subordonare rațională, precum și instructorii ai comitetelor executive raionale.

La cursul respectiv, care va dura 10 zile, se predau lecții specifice activității pe care o desfășoară participanții în munca lor de zi cu zi.

În actualul sezon de vară, în cunoscuta stațiune balneoclimaterică Malnaș se va deschide un sanatoriu pentru copii cu 60 de paturi. La noua unitate sanitară vor fi tratați copii care au suferit de hepatită epidemică. În cadrul cu personal de specialitate, dotat cu aparatură adecvată, noul sanatoriu, așezat într-un cadru pitoresc, va asigura în fiecare vară tratamentul pentru 250 de copii.

La extremitatea nordică a orașului Craiova se construiește o stație care va fi pusă la dispoziția turiștilor pentru întreținerea și reparații mici la automobile și motociclete.

TELEGRAMĂ

Tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român

Dragă tovarășe Ceaulescu,

Cu prilejul alegerii dv. în funcția de prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, Comitetul Central al partidului nostru are onoarea să vă transmită felicitările sale cordiale și sincere. Sîntem ferm convinși că Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român, condus de dv., va continua cu succes desăvîrșirea construcției socialiste în Republica Populară Română și va face tot ce-i stă în putință pentru a promova cauza nobilă a păcii, democrației și socialismului în lume.

Dragă tovarășe Ceaulescu, permiteți-ne să vă urăm deplin succes în activitatea dv. viitoare și viață lungă și rodnică în slujba poporului român muncitor și iubitor de pace, a întregii mișcări comuniste și muncitorești internaționale.

Cu salutări socialiste,
COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI
TUDEH DIN IRAN
Președintele Biroului C.C.
RADMANEȘ

În cadrul Filaturii și tesătoriei de lîn și cîneapă „Unirea” din Capitală se produc țesături pentru stofe de mobilă, perdele de soare, articole de plaje etc. Muncitorii de aici acordă o atenție deosebită calității produselor. În clădire: Controlarea Maria Moise verifică calitatea nollor produse intrate în fabricație

Foto: AGERPRES

SPORT

„CURSA PACII”

TORUN 22 (Agerpres). — Penultima etapă a „Curselor Pacii”, desfășurată ieri între orașele Poznań și Torun (146 km), a decurs într-o notă de acalmie pînă la kilometrul 106 unde s-au desprins din pluton danezul Ritter și sovieticul Dohliakov. În urmărirea lor au „plecat” românul Ion Stoica și olandezul Deenen, care i-au și ajuns după vreo 15 kilometri de rulaț cu 45 la oră. La intrarea în oraș cei 4 din față au un avans de 1 minut, dar plutonul vine cu mare viteză. La trecerea podului de peste Vistula se produce o busculadă în care sînt antrenaji polonezul Zielinski, Dumitrescu și alții. Ciclistul nostru s-a lovit ușor în cădere, a continuat cursa sosind însă cu o fractură de 40 secunde ce l-a făcut să părăsă locul 3 în clasament. Între timp Stoica și Dohliakov intraseră detașați pe stadion și luptau roată lingă roată pentru victoria în etapă. În ultimul viraj, Dohliakov depășea și cade în fața lui Stoica, proiectat la rîndul său în afara pistei. Etapa este câștigată de olandezul Deenen, iar Dohliakov și Stoica trec linia de sosire pe jos cu bicicletele defecte.

Clasamentul etapelor: 1. Deenen (Olanda) a parcurs 146 km în 3h 54'18"; 2. Dohliakov (U.R.S.S.) 3h 54'29"; 3. Stoica (R. P. Română) același timp; 4. Smolicki (R.S.C.) 3h 54'50" și în același timp cu el grosul plutonului în care se afla și Zaslavski. Dumitrescu și Ziegler au sosit după 40 de secunde, iar Moiceanu la 1 minut.

Clasamentul general individual după 14 etape: 1. Lebedev (U.R.S.S.); 2. Dolezal (R.S.C.) la 208"; 3. Kudra (R.P.P.) la 231"; 4. Saidhujin (U.R.S.S.) la 304"; 5. C. Dumitrescu (R.P.R.) la 311"; 6. Pasche (R.D.C.) la 349"; 7. Swerts (Belgia) la 402" etc. Pe echipe conduce U.R.S.S., urmată de R. Polonă, R. D. Germană, R. S. Cehoslovacă, Franța, R.P. Română, Belgia etc.

Astăzi se alegea ultima etapă, Torun-Vârșovia (215 kilometri).

Știri

— 38,198 puncte. Gimnasta română Cristina Dobosan a ocupat locul 10 cu 36,294 puncte. Au participat 50 de concurenți din 20 de țări.

— Cea de-a 18-a ediție a campionatelor europene de box a început simbătă, la „Werner Seelenbinder Halle” din Berlin (R.D. Germană). Pentru desemnarea celor 10 campioni europeni se vor disputa timp de o săptămînă 162 de meciuri la care participă 172 de boxeri din 24 de țări. În primul meci al competiției, italianul Sperati l-a învins la puncte de finlandezul Meronen (categoria muscă).

În limitele categoriei ușoară, polonezul Kulej (campion olimpic la Tokio) a câștigat prin KO în prima repriză meciul cu englezul Hawkins. La aceeași categorie sovieticul Frolov l-a învins în repriza a doua (KO tehnic) pe olandezul Gerlach, iar maghiarul Toth a dispus la puncte de spaniolul Barrera.

Boxerii români intră în competiție astăzi.

— Ciclistul italian Adorni continuă să conducă în Turul Italiei. Etapa 7-a a competiției disputată între Potenza și Maratea a revenit italianului Luciano Armani cronometrat pe 164 km în 4h 32'33" (medie orară 34,700 de km). El a sosit cu un avans de 23" asupra lui Vito Taccone, Antonio Balletti, Neri și alți 20 de alergători.

— Așază de dimineață, începînd cu ora 10, în sala Teatrului din strada Ștefaniei nr. 6 se va desfășura întâlnirea internațională de haltere dintre reprezentativa R.P. Chineze și selecționata sindicală a R.P. Române.

— Teri în campionatul republican de polo pe apă, Rapid București a învins Știința Cluj cu 3-2.

— Așază la Sofia, în „Cupa Europei” la gimnastică feminină, pe primul loc s-a clasat campioana olimpică Vera Csechslavka (R.S.C.) 38,968 puncte urmată de Larissa Latfina (U.R.S.S.)

— În gări, stații de încălzire și descărcare — la unitățile C.F.R. de revizie, la atelierele de reparat material rulant, la atelierele de zonă C.F.R. În acest mod sînt aduse în uzină o serie de observații privind execuția vagoanelor.

Vagoanele sînt urmărite și din punct de vedere al exploatarei. Din analiza în termen de garanție a vagoanelor descoperite, tip gondola, au reieșit repetate ruperi de arcuți. Măsurile luate în uzină pentru îmbunătățirea tratamentului termic al arcuților, nu au contribuit totuși la diminuarea frecvenței acestor ruperi.

Cauzele au fost căutate atunci în exploatare. S-a stabilit astfel că ruștile provin de la încălzirea cu mijloace mecanizate (excavatoare) care descarcă brusc și de la înălțime o greutate mare. Nu este însă vorba de a renunța la mijloacele mecanizate de încălzire, ci de a le folosi pe cele mai potrivite pentru a prelunge durata de utilizare a vagoanelor.

REDACȚIA: În legătură cu cele aflate la uzina arădănească de vagoane, mai trebuie remarcat că urmărirea calității în afară se face numai de către organele întreprinderii respective. Știind însă că la fabricația de vagoane cooperează mai multe întreprinderi de diferite profiluri, așpunem spre studiu problema participării și a altor unități colaboratoare la echipa de urmărire a calității.

REDACȚIA: Este regretabil că întreprinderile cărora le sînt livrate strunguri nu dau atenție chestionarelor trimise de uzina arădănească. Pe de altă parte ei văduvesc pe furnizor de unele observații utile, iar pe de altă parte întîmplă chiar ei greutăți în instruirea celor care conduc noile mașini-unelte. Dar nici uzina „Strungul” nu trebuie să se mulțumească numai cu expedierea acestor chestionare, ci să intervină prompt pentru utilizarea lor.

REDACȚIA: Este regretabil că întreprinderile cărora le sînt livrate strunguri nu dau atenție chestionarelor trimise de uzina arădănească. Pe de altă parte ei văduvesc pe furnizor de unele observații utile, iar pe de altă parte întîmplă chiar ei greutăți în instruirea celor care conduc noile mașini-unelte. Dar nici uzina „Strungul” nu trebuie să se mulțumească numai cu expedierea acestor chestionare, ci să intervină prompt pentru utilizarea lor.

Alexandru Aromănești, inginer șef — uzina „Strungul” — Arad

Chestionare în., alb

Muncitorii întreprinderilor echipate cu strungurile noastre ne-au

ACTUALITATEA INTERNAȚIONALĂ

Încheierea vizitei în U. R. S. S. a delegației F. L. N. din Algeria

Comunicatul comun

MOSCOVA 22 (Agerpres). — La Moscova a fost dat publicității comunicatul comun al P.C.U.S. și partidului Frontul de eliberare națională din Republica Algeriană Democrată și Populară (F.L.N.) cu privire la vizita în Uniunea Sovietică a delegației acestui partid condusă de Omar Ben Mahjoub, membru al C.C. al F.L.N.

În comunicat — relatează TASS — se constată că „punctele de vedere ale celor două părți au fost identice în toate problemele discutate”. P.C.U.S. și F.L.N. și-au reafirmat „atașamentul fața de cauza păcii și politici coexistenței pașnice între statele cu orînduri sociale diferite, subliniind totodată că coexis-

tența pașnică nu exclude nicidecum riposta împotriva agresiunii imperialiste”. Ele au condamnat cu hotărîre „intervenția imperialismului american în Vietnamul de sud și acțiunile lui agresive împotriva R.D. Vietnam, care creează o primejdie pentru pacea generală”, precum și „intervenția americană fățișă în Republica Dominicană”.

P.C.U.S. și F.L.N. și-au exprimat hotărîrea de a continua lupta pentru pace și împotriva primejdiei unui război mondial, împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, pentru libertatea și independența tuturor popoarelor asuprite.

Comunicat comun sovieto-turec

MOSCOVA 22 (Agerpres). — La Moscova a fost dat publicității comunicatul comun sovieto-turec cu privire la vizita făcută de A. Gromiko, ministrul afacerilor externe al U.R.S.S., în Turcia.

În comunicat se arată că „au fost examinate unele probleme principale ale relațiilor dintre cele două țări și probleme politice internaționale care interesează U.R.S.S. și Turcia.”

În legătură cu problema cipriotă cele două guverne au confirmat necesitatea ca toate părțile interesate și toate statele membre ale O.N.U.

să se abțină de la orice acțiuni care pot complica situația din Cipru.

Ministrii afacerilor externe au reafirmat năzuința guvernelor lor de a-și continua eforturile în vederea dezvoltării relațiilor prietenești și de bună vecinătate și întăririi încrederii reciproce în interesul ambelor țări. Cele două părți își vor fundamenta relațiile pe principiile respectării independenței, integrității teritoriale, egalității în drepturi și neamestecului în treburile interne.

Premierul Urguplu a acceptat invitația de a vizita U.R.S.S.

Republica Chile dorește lărgirea relațiilor cu țările socialiste

Cuvîntarea președintelui Eduardo Frei la deschiderea sesiunii noului Congres chilian

SANTIAGO DE CHILE 22 (Agerpres). — La Santiago de Chile a avut loc vineri deschiderea sesiunii noului Congres chilian. Cu acest prilej președintele Republicii Chile, Eduardo Frei, a rostit o cuvîntare în care a expus principalele linii directoare ale politicii guvernului. Ocupându-se de problemele economice interne, vorbitorul a declarat că țara trece printr-o perioadă de criză și guvernul intenționează să adopte măsuri pentru a împiedica creșterea inflației.

Referindu-se la problemele externe, președintele chilian a declarat că principiile după care se călăuzește guvernul său sînt apărarea suveranității și întărirea păcii pe calea colaborării cu toate țările. Amintind că guvernul chilian a stabilit recent relații diplomatice cu diferite țări socialiste, Frei a spus că în prezent

dorește să stabilească contacte directe cu conducătorii de state străine și să lărgască relațiile cu țările socialiste și afro-asiatice. Vorbitorul s-a ocupat în continuare de problemele Organizației Statelor Americane și a declarat că „evenimentele tragice petrecute în Republica Dominicană ne îndreptătesc să precotizăm o reformă urgentă a O.S.A.”. El a subliniat că țara sa sprijină principiile neinterferenței și autodeterminării popoarelor „deoarece numai pe aceste principii se poate baza coexistența pașnică”.

Presa pariziană despre spectacolul prezentat de Teatrul de Comedie din București

PARIS 22 — Corespondentul Agerpres, Georges Dascal, transmite: Ziarele pariziene continuă să consacre ample cronici spectacolului cu „Rinocerii” de Eugen Ionescu, prezentat de colectivul Teatrului de Comedie din București, în cadrul „Teatrului Națiunilor” din Paris. Criticul Georges Leon scrie în „L'Humanité”: „Spectacolul colectivului Teatrului de Comedie din București este unul din cele mai bune ale stagiunii Festivalului de la Paris. Rolul lui Berenger este admirabil interpretat de Radu Beligan. Fineața și subtilitatea acestui actor sînt expresia unei mari măiestrități și a unei minime migăloase. Alături de el, Ion Lucian își manifestă

virtuozitatea și definește personajul său cu o măiestrie suverană”.

„Le Figaro”, sub semnătura lui Jean Jacques Gautier scrie: „A fost interesant pentru noi să vedem spectacolul prezentat de Teatrul de Comedie din București cu „Rinocerii”. După cum ne așteptam, românii au știut să capteze și să rețină atenția noastră, mai ales prin calitățile actorilor. Ziarul apreciază faptul că pe scenă nu apar imagini înfățișînd rinocerii. „Demonstrarea este mult mai impresionantă astfel: lumea rinocerilor este auzită, bănuită peste tot, împrejur, dar nu se vede nicodată și prin aceasta omul este mai apăsător”.

TUNIS: Lucrările Consiliului național al Partidului socialist desturian

TUNIS 22 (Agerpres). — La Tunis au început simbătă lucrările primei sesiuni a Consiliului național al Partidului socialist desturian. Sesiunea va examina și adopta planul de patru ani de dezvoltare națională a țării, pe perioada 1965—1968.

Luînd cuvîntul la sesiune, președintele Tunisiei, Habib Bourghiba, s-a oprit asupra problemelor dezvoltării economice ale țării și a relațiilor interarabe. El a declarat, printre altele, că în finanțarea noului plan de dezvoltare economică a țării

partea investițiilor capitale străine va fi redusă de la 50 la 40 la sută, ca urmare a sporirii investițiilor proprii ale Tunisiei. El a anunțat hotărîrea sa de a nu mai participa la lucrările Ligii Arabe, motivîndu-și hotărîrea prin faptul că unele țări arabe nu „respectă suveranitatea statelor membre”.

Bourghiba a menționat că Tunisia își va relua locul în Liga Arabă, atunci cînd vor dispărea condițiile care au determinat actuala hotărîre a țării sale.

GUATEMALA: Asasinarea adjunctului ministrului de război

CIUDAD DE GUATEMALA 22 (Agerpres). — Colonelul Ernesto Molina Arreaga, adjunct al ministrului de război din Guatemala, a fost asasinat vineri de persoane necunoscute care au tras mai multe focuri de armă asupra automobilului acestuia în timp ce trecea pe una din soselele din împrejurimile capitalei. Seful lui Molina a fost rănit.

Acest atentat, despre care încă nu s-au obținut date mai amănunțite, este comentat de observatorii occidentali ca fiind în strînsă legătură cu situația creată în țară de preluarea conducerii de către junta militară condusă de colonelul Enrique Peralta Azurdia, în martie 1963.

Peralta, după cum se știe, a dizolvat parlamentul, a suspendat constituția și a interzis orice activitate politică în întreaga țară, proclamîndu-se el însuși șeful și trei militari format din cîei civili și trei militari și menținîndu-și funcția de ministru de război. Alegerile prezidențiale pentru sfîrșitul anului în curs, dar pînă în prezent nu s-a stabilit nici o dată precisă. În fața acestei situații, mai mulți membri ai arpii de stînga al partidului Uniunea democrat revoluționară au protestat, din care cauză, la începutul acestui an au fost arestați și apoi exilați.

În ce mod dezvoltarea legăturilor cu beneficiarii contribuie la ridicarea calității produselor?

(Urmare din pag. 1-a)

constată că ideea este bună. Numai că nici întreprinderea nu știe încă cum s-o folosească. În nici un caz nu trebuie creat un paralelism cu cooperativele înscrînate cu întreținerea produselor în termen de garanție.

Ing. Elisabeta Vodă, șefa serviciului plan, fabrica de încălțăminte „Banatul” Timișoara

Consultare directă a cumpărătorilor, dar și măsuri interne

În dorința de a dezvolta legăturile cu beneficiarii, noi am pornit de la considerentul că foarte mulți cetățeni folosesc produsele noastre. De aici tendința de a crea și menține astfel de legături nu numai cu bazele comerțului, ci și direct cu cumpărătorii. În acest sens anul trecut am organizat o expoziție de mostre la unul din magazinele de specialitate din Timișoara. Fișele completate de cetățeni cu acest prilej ne-au dat posibilitatea să ne orientăm mai bine asupra gusturilor cumpărătorilor. Astfel, în urma sugestiilor primite s-a trecut la fabricația pantofilor cu talpă durolux. Deși eficiente, asemenea expoziții sînt organizate foarte rar. Astfel de legături directe cu cetățenii, ar suplini poate și faptul că uneori organele comerțului nu țin seama în suficientă măsură de cerințele cumpărătorilor. Pantofii cu talpă monolit, de pildă, pentru copii mai grele de lucru, deși solicitați în magazinele din Reșița, Oțelul Roșu și din alte localități nu au fost contractați decît în cantități mici.

În această ordine de idei apreciem că antenele calității pot funcționa dincolo de poarta fabricii după un anumit specific. În cazul nostru — și al altor întreprinderi similare — sînt necesare magazine de prezentare a produselor sau măcar anumite standuri bine delimitate. Prin intermediul acestora, întreprinderile își pot prezenta noile modele chiar înainte de contractări, studiind mai îndeaproape cerințele cumpărătorilor.

REDACȚIA: Ținînd seama de specificul unei fabrici de încălțăminte, propunerile privind funcționarea antenelor calității direct la cumpărătorii ni se par raționale. Este însă de neînteles de ce organele comerțului nu sprijină îndeaproape asemenea forme de consultare a cetățenilor.

Pe de altă parte, cunoscînd că în primul trimestru al anului fabricii „Banatul” i-au fost respinse ca necorespunzătoare aproape 1 600 perechi de încălțăminte, socotim că în zadar vor funcționa bine antenele calității dincolo de poarta fabricii, dacă în cadrul întreprinderii nu se iau toate măsurile necesare pentru ridicarea calității produselor.

Ing. Gh. Moț, șeful C.T.C., Uzina de vagoane Arad

Îmbinarea urmăririi execuției cu cea a comportării în funcțiune

Coordonată de serviciul de control tehnic al calității, grupa de urmărire externă lucrează direct la beneficiar după un plan de muncă bine stabilit. Se urmăresc îndeosebi locurile de exploatare a vagoanelor

Alexandru Aromănești, inginer șef — uzina „Strungul” — Arad

Chestionare în., alb

Muncitorii întreprinderilor echipate cu strungurile noastre ne-au

ACTUALITATEA INTERNAȚIONALĂ

COLUMBIA: Extinderea demonstrațiilor studentești

BOGOTĂ 22 (Agerpres). — Deși primul raport guvernamental publicat după decretarea stării de asediu în Columbia afirmă că pe tot teritoriul țării s-a menținut calmul, agenția United Press International relatează că nemulțumirea studenților a cuprins întreaga țară. Noi demonstrații studentești au avut loc la Bogota și în alte orașe. Demonstrații continuă să protesteze împotriva comportării poliției față de demonstrațiile din Medellin și din capitală. După cum s-a anunțat, poliția a intervenit în timpul manifestațiilor studentești, atacându-i pe participanți. În cursul ciocnirilor, 12 studenți au fost răniți, iar alții au fost arestați. Studenții au răspuns acțiunilor poliției prin luarea ca ostatec a poliștilor. Censur

În Consiliul de Securitate

NEW YORK 22 (Agerpres). — Simbătă după-amiaza Consiliul de Securitate a continuat dezbaterile în legătură cu intervenția Statelor Unite în Republica Dominicană. La începutul ședinței, secretarul general al O.N.U., U. Thant, a anunțat, referindu-se la o știre primită din partea reprezentanților săi la Santo Domingo, Jose Antonio Mayobre, că acordul privind încetarea temporară a focului este respectat de cele două fracțiuni rivale. Apoi, a fost luat în discuție proiectul de rezoluție revizuit, prezentat de Uruguay. Acest proiect cu toate că reafirma dreptul poporului dominican la exercitarea liberă, fără presiuni din afară, a dreptului său suveran la autodeterminare, nu conținea nici condamnarea intervenției americane și nu cerea retragerea trupelor S.U.A.

În capitala Indoneziei — Djakarta — a avut loc de curind, o demonstrație de protest împotriva intervenției americane în Republica Dominicană, demonstrație la care au luat parte sute de studenți. În fotografie: Un aspect de la demonstrație

Solidaritate cu poporul luptător al Vietnamului

Astăzi începe în întreaga lume săptămâna de solidaritate cu poporul luptător al Vietnamului. Organizația din inițiativa prezidiului Consiliului Mondial al Păcii, această săptămână se desfășoară sub semnul manifestărilor opiniei publice internaționale în sprijinul luptei eroice a poporului vietnamez împotriva intervenției americane, pentru apărarea dreptului său inalienabil de a-și hotărî singur soarta.

Săptămâna de solidaritate cu poporul Vietnamului are loc într-un moment în care vestile ce sosesc din Vietnam stârnesc în întreaga lume indignare și îngrijorare. Indignare — pentru că, încălcându-se normele dreptului internațional, Vietnamul de sud este obiectul unei intervenții militare din partea Statelor Unite, iar teritoriul suveran al Republicii Democratice Vietnam este supus unor bombardamente zilnice care continuă să facă numeroase victime. Îngrijorare — pentru că o asemenea politică constituie un real pericol pentru pacea lumii, agravând situația internațională.

Situația creată pe pământul Vietnamului este rezultatul încălcării prevederilor conferinței de la Geneva din anul 1954, care a recunoscut în mod solemn suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Vietnamului. Rezultatele acestei conferințe au reprezentat la vremea lor o mare victorie a luptei pline de abnegație purtată de poporul vietnamez pentru libertatea patriei sale. Conferința a prevăzut atunci un ansamblu întreg de măsuri menite să asigure înfăptuirea năzuințelor poporului vietnamez. În iulie 1956 urmau să aibă loc alegeri generale iar pînă la ele nordul și sudul aveau să fie despărțite printr-o linie provizorie de-a lungul paralelei 17. Țările participante la conferință își luau angajamentul să respecte suveranitatea, independența, unitatea și integritatea teritorială a suveranităților statelor (Vietnam, Laos, Cambodgia — n.n.) și să se abțină de la orice interven-

Prof. univ. Stanciu Stoian

ție în afacerile lor interne". Acordurile interziceau apoi orice mărșă a stocurilor de arme și a personalului străin existent ca și stabilirea de baze militare străine.

Statele Unite au refuzat să semneze textul declarației finale dar reprezentantul guvernului american a declarat în ședința de închidere că țara sa se va abține „de a aduce atingeri dispozițiilor acordurilor recurgînd la amenințarea sau folosirea forței”.

Acest angajament a fost însă încălcat în mod flagrant. Sistematic, Statele Unite au sprijinit cu forța armelor și bani regimurile corupte, instaurate în Vietnamul de sud după încheierea acordurilor de la Geneva, regimuri care au dezlănțuit represii sîngeroase asupra populației sud-vietnameze. Împotriva mișcării de rezistență sud-vietnameze care a luat ființă ca o ripostă dată represiviunilor, au fost folosite tancuri, elicoptere, bombardiere, napalm, gaze și unități speciale de „contraguerillă” ale Statelor Unite. Toate acestea nu au putut decît să ducă la creșterea revoltei și la acțiuni din ce în ce mai organizate ale forțelor populare. Unitățile frontului de eliberare națională, bucurîndu-se de un larg sprijin popular, au obținut victorii importante, ajungînd să controleze trei sferturi din teritoriul țării. Regimul de la Saigon a intrat într-o gravă criză politică pe care a ilustrat-o în mod convingător căderea guvernului Diem și marea număr de lovituri de stat organizate după aceea în Vietnamul de sud. Nu încapem nici îndoială că fără sprijin din străinătate autoritățile de la Saigon ar fi fost de mult alungate de la putere.

Intervenția în Vietnam s-a agravat și mai mult după ce avioane americane au început să bombardeze și regiuni din Republica Democrată Vietnam.

Astăzi

Alegeri prezidențiale în Austria

VIENA 22 (Agerpres). Astăzi se desfășoară în Austria alegeri prezidențiale. Scrutinul are loc după ce postul a rămas vacant prin încetarea din viață a fostului președinte, Adolf Schaerf. Pe lista candidaților figurează două personalități cunoscute ale vieții politice austriece, fostul cancelar, Alfons Gorbach, din

Scăderi la bursa din Londra

LONDRA 22 (Agerpres). — Scăderea producției industriale a Marii Britanii în luna martie și declarația de vineri a ministrului finanțelor, că „restringerea creditului pentru cercurile de afaceri urmează să fie pusă în aplicare”, au provocat o reacție negativă la bursa de acțiuni din Londra. Acțiunile societăților industriale au înregistrat importante scăderi. Indicele „Financial Times” a înregistrat o scădere de 5,7 puncte.

O declarație a ministerului de externe al R. P. Chineze

PEKIN 22 (Agerpres). — La 21 mai, Ministerul Afacerilor Externe al R.P. Chineze a dat publicității o declarație în care condamnă energetic raidurile aeriene întreprinse de S.U.A. împotriva R.D. Vietnam.

„Calea unei rezolvări pașnice a problemei vietnameze în strictă conformitate cu acordurile de la Geneva — se arată în Declarație — nu poate fi deschisă decît prin sprijinirea fermă a propunerilor din 8 aprilie a guvernului R.D. Vietnam și a Declarației din 22 martie a Frontului național de eliberare din Vietnamul de sud”.

„În ultimele câteva zile — se spune în declarație — raidurile forțelor aeriene americane asupra R.D. Vietnam au devenit deosebit de violente. Trebuie să subliniem că Statele Unite nu-și vor atinge niciodată scopul prin noi aventuri militare, ci vor primi în mod inevitabil contralovituri tot mai puternice”.

Declarația condamnă tactică „suspendării temporare a atacurilor aeriene” folosită de către S.U.A.

Avioane americane au pătruns în spațiul aerian al R. P. Chineze

PEKIN 22 (Agerpres). — După cum anunță agenția China Nouă, la 22 mai, două avioane militare americane au violat spațiul aerian al R. P. Chineze, deasupra insulei Iun-sin, din largul coastelor provinciei Guandun. În aceeași zi, o navă de război americană a pătruns în apele teritoriale ale R. P. Chineze, la est de insula Bindan, în largul coastelor provinciei Fujian.

partea Partidului populist, și Franz Jonas, primarul Vienei, din partea Partidului socialist.

Alegerile, la care se așteaptă să participe aproximativ 5 milioane de cetățeni, sînt considerate de observatori ca cele mai disputate de după război. Agenția U.P.I. subliniază că pentru prima oară se consideră că socialistii, care au deținut toate cele trei posturi de președinte de după război, ar putea fi, de astă dată, învinși de populiști.

Se apreciază că o victorie a populiștilor ar atrage, însă o pierdere în viitoarele alegeri a postului de cancelar pe care-l dețin aceștia în prezent, deoarece corpul electoral austriac este deosebit de susceptibil la menținerea tradiționalei balanțe dintre cele două partide privind repartizarea celor mai înalte funcții ale statului (aceea de președinte și cancelar).

Rezultatele definitive ale alegerilor vor fi cunoscute la 31 mai. Ministrul de interne, Czettel, a declarat că vor fi necesare aproximativ 2,2 milioane de voturi pentru ca unul din cei doi candidați să poată fi ales.

Declarația agenției TASS

MOSCOVA 22 (Agerpres). — La Moscova s-a dat publicității declarația agenției TASS în legătură cu discursul rostit de președintele S.U.A. cu prilejul Zilei Victoriei.

Conținutul acestui discurs, obiectivele lui politice principale sînt de așa natură încît nu pot să nu atragă atenția tuturor celor cărora le este scumpă cauza păcii și securității popoarelor. „Referindu-se la cel de-al doilea război mondial, arată declarația TASS, președintele S.U.A. n-a spus nici un cuvînt despre ceea ce au dezlănțuit acest război, pentru ce au luptat și și-au vărsat singele popoarele. El n-a considerat necesar nici chiar să pomenească că acest război a fost dus împotriva tiraniei hitleriste. Pare-se că cei de la Washington doresc, acum, chiar să steargă din memorie că a existat o coaliție antihitleristă, colaborarea de luptă dintre Uniunea Sovietică, Statele Unite ale Americii, Marea Britanie, Franța și multe alte țări care și-au unit forțele pentru zdrobirea dușmanului comun”.

În declarație se spune că Johnson n-a găsit nici un cuvînt pentru a arăta contribuția hotărîtoare pe care au adus-o la cauza victoriei asupra Germaniei fasciste, Uniunea Sovietică, poporul sovietic. Discursul său dovedește cît de mult s-au îndepărtat cei care determină astăzi politica americană de telurile pentru care popoarele au dus războiul împotriva fascismului, țeluri care au stat la baza coaliției antihitleriste.

„Un exemplu convingător al acestui fapt — se spune în declarația TASS — îl pot servi referirile președintelui Johnson privitoare la Germania occidentală care reprezintă o încercare de a justifica linia spre reînvierea militarismului și revanșismului în Germania occidentală, promovată de S.U.A. Încă o dată, partea americană a declarat că toate țările N.A.T.O., și acestea înseamnă în primul rînd Germania occidentală, „au dreptul de a participa la apărarea nucleară colectivă”. Ce înseamnă aceasta, dacă nu deschiderea accesului spre arma

nucleară pentru militariștii vest-germani”.

Referindu-se la sprijinul care se acordă în discurs revanșarzilor vest-germani, declarația TASS arată că nimeni nu poate să dispună de soarta unor state suverane independente. „Granițele Republicii Democratice Germane sînt sacrosante și inalienabile, ca și granițele Uniunii Sovietice, ale tuturor statelor socialiste”.

Subliniind că „acea parte a discursului președintelui Johnson — în care se referă la relațiile S.U.A. cu statele Asiei, Africii și Americii latine — este pătrunsă de spiritul colonialismului, al opriștilor popoarelor, al tendinței de a domina lumea”, în declarația TASS se arată că S.U.A. extind războiul în Vietnamul de sud, bombardează teritoriul R. D. Vietnam, au intervenit în Congo și recent în Republica Dominicană. „În discurs, pătuns de ostilitate față de forțele socialiste și eliberării naționale, pare cel puțin stranie afirmația că guvernul american intenționează să caute înțelegerea cu Uniunea Sovietică în interesul destinderii încordării. Poziția noastră în aceste probleme, se spune în declarația TASS, este binecunoscută.”

„Guvernul sovietic a manifestat întotdeauna hotărîrea de a duce tratative serioase și de a încheia acorduri îndreptate spre preîntîmpinarea războiului, slăbirea încordării internaționale, întărirea păcii și asigurarea securității tuturor popoarelor. Dar nimeni nu trebuie să conțeze pe faptul că poate să se amestece în treburile interne ale statelor independente, să provoace, ba, iei, ba colo, conflicte armate, să săvîrșească acte agresive împotriva țărilor socialiste și în același timp, să trateze cu Uniunea Sovietică încheierea unor acorduri cu privire la „destinderea încordării”.

„Uniunea Sovietică stă ferm de gardă păcii, arată declarația TASS în încheiere, însă ea este pregătită pentru orice întorsătură a evenimentelor și este bine că, în legătură cu aceasta, cei care ar dori să reînvie politica falită „de poziții de forță” să nu se lase induși în eroare”.

ÎN CÎTEVA RÎNDURI • ÎN CÎTEVA RÎNDURI

● La invitația C.C. al P.C.U.S., simpatizant al Ministerului de Stat pe 1964 și executiv de stat pe 1965. Lucrările Adunării Populare Supreme a R.P.D. Coreene continuă. (Ag.)

● Președintele celei de-a XIX-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., Alex Quaison Sackey, care face o vizită în R.P. Polonă, a fost primit la 22 mai de Edward Ochab, președintele Consiliului de Stat al R.P. Polone. (Ag.)

● Ambasadorul R.P. Române în R.D. Germană, Ștefan Cleja, a oferit un coteț în cinstea delegației de scriitori români condusă de acad. Zaharia Stancu, care participă la întîlnirea internațională a scriitorilor de la Weimar. (Ag.)

● Ministerul Afacerilor Interne al Cupei comunică că în noaptea de 17 mai, în regiunea orașului Santa-Cruz-del-Norte (provincia Havana) a fost descoperită și capturată o navă înarmată care încerca să pătrundă spre litoralul Cupei. Pe navă se aflau contrarevoluționari cubani, care au declarat că au plecat spre țărmurile Cupei la 16 mai de la capul Maraton (statul Florida S.U.A.). (Ag.)

● În primul său număr pe luna mai buletinul de informații al UNESCO publică un articol despre George Enescu semnat de celebrul violonist Yehudi Menuhin, în care acesta își împărtășește amintirile despre marele său maestru. (Ag.)

● La 22 mai prof. dr. Luigi Solerio, care a efectuat operația de separare a celor două surori siamoeze, Santana și Giuseppina, a făcut presă o declarație în care a anunțat că operația a reușit și că cele două surori sînt în afara oricărui pericol. (Ag.)

● La invitația C.C. al P.C.U.S., simpatizant al Ministerului de Stat pe 1964 și executiv de stat pe 1965. Lucrările Adunării Populare Supreme a R.P.D. Coreene continuă. (Ag.)

● Președintele celei de-a XIX-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., Alex Quaison Sackey, care face o vizită în R.P. Polonă, a fost primit la 22 mai de Edward Ochab, președintele Consiliului de Stat al R.P. Polone. (Ag.)

● Ambasadorul R.P. Române în R.D. Germană, Ștefan Cleja, a oferit un coteț în cinstea delegației de scriitori români condusă de acad. Zaharia Stancu, care participă la întîlnirea internațională a scriitorilor de la Weimar. (Ag.)

● Ministerul Afacerilor Interne al Cupei comunică că în noaptea de 17 mai, în regiunea orașului Santa-Cruz-del-Norte (provincia Havana) a fost descoperită și capturată o navă înarmată care încerca să pătrundă spre litoralul Cupei. Pe navă se aflau contrarevoluționari cubani, care au declarat că au plecat spre țărmurile Cupei la 16 mai de la capul Maraton (statul Florida S.U.A.). (Ag.)

● În primul său număr pe luna mai buletinul de informații al UNESCO publică un articol despre George Enescu semnat de celebrul violonist Yehudi Menuhin, în care acesta își împărtășește amintirile despre marele său maestru. (Ag.)

● La 22 mai prof. dr. Luigi Solerio, care a efectuat operația de separare a celor două surori siamoeze, Santana și Giuseppina, a făcut presă o declarație în care a anunțat că operația a reușit și că cele două surori sînt în afara oricărui pericol. (Ag.)

Correspondență din Paris

Disputa locatarilor clădirii „A”

sa va izbui să-i liniștească pe partenerii Franței, care au devenit din ce în ce mai neîncrezători. În adevăr, această se întrebă, ce va face Elysée-ul în cazul cînd reforma cerută de generalul de Gaulle nu va fi acceptată?

Comentariul apărut vineri în ziarul guvernamental La Nation n-a făcut decît să mărească neliniștea acestora: „Departee de a dori modificarea, cu orice preț, a structurii (alianței occidentale)”, scrie ziarul — de Gaulle și guvernul francez caută mijlocul de a adapta alianța la situația actuală: existența națiunilor independente și predominanța factorului nuclear în apărare. Astfel, de Gaulle nu amenință în nici un fel existența Organizației Tratatului Atlanticului de Nord. Misiunea acestei organizații a luat sfîrșit chiar de pe acum. Ceea ce mai există este un organism de întîlniri și contacte la toate nivelurile militare și politice și nimic mai mult. În afară de aceasta, orice tentativă de a reforma alianța și care nu s-ar baza pe recunoașterea celor două realități ale lumii actuale: națiunile și atomul, este sortită eșecului și nu poate duce, dacă se merge pe această cale, decît la o formă, amabilă poate, de hegemonie, de dominație, sau la grave divergențe. De Gaulle nu dorește să părăsească N.A.T.O., dar N.A.T.O.,

ca forță de apărare... nu mai există”. Așadar, după cum apreciază ziarul, nu Franța este aceea care părăsește NATO, ci NATO este cel care începe să părăsească Franța.

La Națiune precizează chiar cu privire la forța nucleară multilaterală că realizarea unui asemenea proiect va transforma NATO „într-un mod care va putea desigur să-l facă să dispară”.

Ziarul Combat este de părere că Couve de Murville a făcut declarații amintite doar ca să bareze manevra americană, care urmărește să înrădăcească ideea că Franța părăsește NATO numai pentru a crea condiții favorabile relansării proiectului forței nucleare multilaterale. Această acțiune a diplomației americane urmărește astfel să creeze condiții defavorabile viitoarelor întîlniri franco-vestgermane.

Șeful statului francez în discursurile pe care le ține de trei zile în cursul unei călătorii întreprinse în Anjou nu face decît să repete că de acum înainte Franța are „miinile libere”. Observatorii așteaptă să afle ce semnificație concretă va da generalul de Gaulle acestei luări de poziție în cadrul convorbirilor de la Bonn.

JACQUES COUBARD

22 mai 1965

DE GAULLE: „Franța a ales independența națională”

PARIS 22 (Agerpres). — Turneul pe care președintele de Gaulle îl face începînd de miercuri prin mai multe departamente ale Franței se încheie la 23 mai. În cursul vizitelor în numeroase localități, președintele a rostit o serie de cuvîntări în care s-a referit la politica externă și internă a guvernului francez.

„Franța a ales independența națională”, a declarat președintele. El a evocat în discursurile sale „voința generală de acces la civilizație, pe care o vădese două mii de oameni pînă acum infometaji, și

voința de independență care se manifestă în rîndul tuturor popoarelor lumii”. Președintele și-a exprimat părerea că pentru statornicirea păcii în lume ar fi necesar să se pună capăt sistemului blocurilor „care duc acum lumea spre conflicte locale și poate, dacă ar continua, spre un dezastru general”. Generalul de Gaulle s-a pronunțat pentru stabilirea unor relații de colaborare între toate țările „deasupra ideologiilor, regimurilor și divergențelor dintre ele”. În ceea ce o privește, a spus el, Franța stabilește „relații rodnice” cu țările răsăritene.

Correspondență din Londra

Enigma de la Loch Ness

De curînd, într-o frumoasă seară de primăvară, o pereche de vîrstă mijlocie făcea o plimbare de-a lungul țărmurilor pline de iarbă ale lacului Loch Ness. Acesta este o fișie de apă în nordul Scoției, strîm-tură, adîncă și lungă de 22 de mile. Deodată, în lumina amurgului, cei doi afirmă că au văzut în apă „o namilă de culoare neagră... care atunci cînd a ajuns în dreptul nostru și-a schimbat direcția și s-a dat la fund în spate, centrul lacului. Nu înțelegem încă de ce aceasta a fost o înțîmție, dar nu ne-am putut da seama ce anume a fost. Nici un pește sau vreun alt animal nu s-ar fi putut comporta așa. Semnă cu un piton cu gîmura lungă și subțire...”

Cei doi oameni, cărora li s-a arătat ciudața vîntare neidentificată, nu au fost doi cheflii, ce se întorceau spre casă de la vreunul din hanurile de lingh lac. Ei sînt cunoscuți ca doi oameni serioși — un consilier comunal local și o directoră de școală.

Cel de animal a fost văzut în lacul Loch Ness?

Unii cred că este vorba de un tip preistoric de reptilă care a fost prins în Loch Ness atunci cînd lacul a fost despartit de mare, cu mii de ani în urmă. Există de altfel relatări despre animale neobișnuite semnalate și în lacuri irlandeze, canadiene și din alte țări, lacuri care erau odinioară legate de mare.

Și în alți ani au fost oameni care au văzut stranii vînturi din Loch Ness, — a monstrului, cum l-au denumit mai mulți ziaristi. Există de altfel și un birou de cercetări privitoare la fenomenele survenite în lacul Loch Ness. Dl. David James, fost deputat conservator, conducătorul biroului, fine evidența fiecărei „aparitii” a monstrului, la o extras tipic: „În jurnalul biroului de cercetări din anul 1964: „Jumătatea lui octombrie. Din nou i-a fost zărit capul și gîtul de către o doamnă...” Timp de trei ani, biroul a adunat și analizat sute de rapoarte, a ascultat martorii și a organizat două expediții cu reflectoare fotografice și cu observatori experimentați.

Anul acesta, un important săptămînal financiar chelulește unei expediții la Loch Ness, la care se vor alătura și studenți, turști, elevi și muncitori din partea locului.

Anul trecut, un grup de oameni de știință a constatat că „relațiile justificate cercetări absolut competente”. Această constatare a fost interpretată în sensul că în lacul Loch Ness există o viețuitoare de o mărime remarcabilă. Dar doi oameni de știință din acel grup au arătat „că este timpul ca aceste baliverne despre un animal mare, necunoscut să fie spulberate”.

Rămîne de văzut dacă viitoarele expediții vor lămurii enigma de la Loch Ness.

BOB LEESON

22 mai 1965

